

SESSIE 1.C

Leesplezier, kan je dat wel meten?

Over de noodzaak aan meer synergie tussen **onderzoek en praktijk**

SIMON BEQUOYE

– IEDEREEN LEEST

Kwaliteitsvolle leesbevordering

-> competenties (sessie 2C)

-> impact (sessie 1C)

Onderzoek in **Vlaanderen**

-> PISA & PIRLS

**-> Nood aan longitudinaal
onderzoek**

Leesbevordering met **impact**

-> **effectiviteit**

-> **monitoring**

Effectieve leesbevordering

-> succesfactoren uit onderzoek

**ROEL
VAN STEENSEL**
– **Vrije Universiteit
Amsterdam**

Weerzin tegen lezen of weer zin in lezen? Hoe krijgen we onze leerlingen aan het lezen?

Roel van Steensel

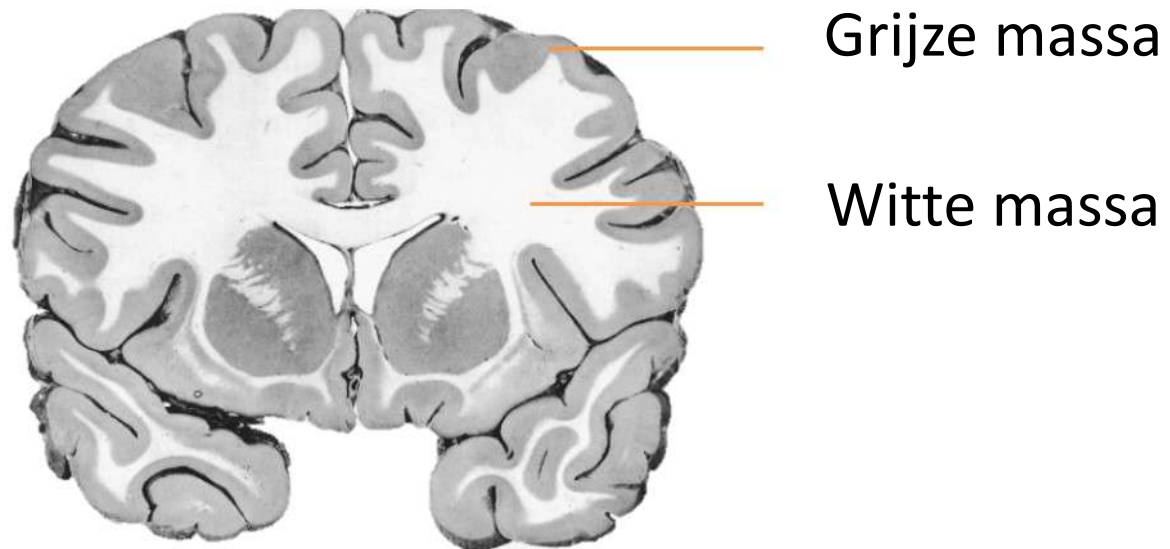
Vrije Universiteit Amsterdam (Stichting Lezen) en Erasmus Universiteit Rotterdam

Neurologische studies naar lezen

Van lezen groeien je hersenen ... letterlijk!

Keller & Just (2009)

Keller & Just (2009)

Connectiviteit

Keller & Just (2009)

Zwakke lezers

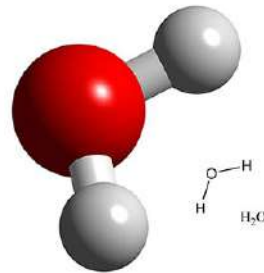
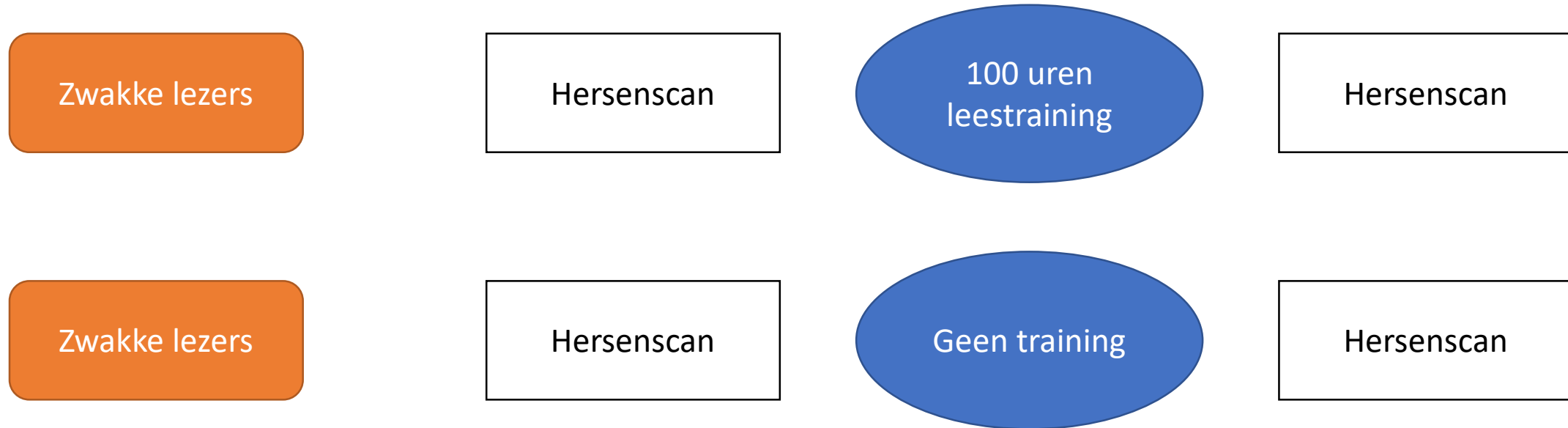
Zwakke lezers

100 uren
leestraining

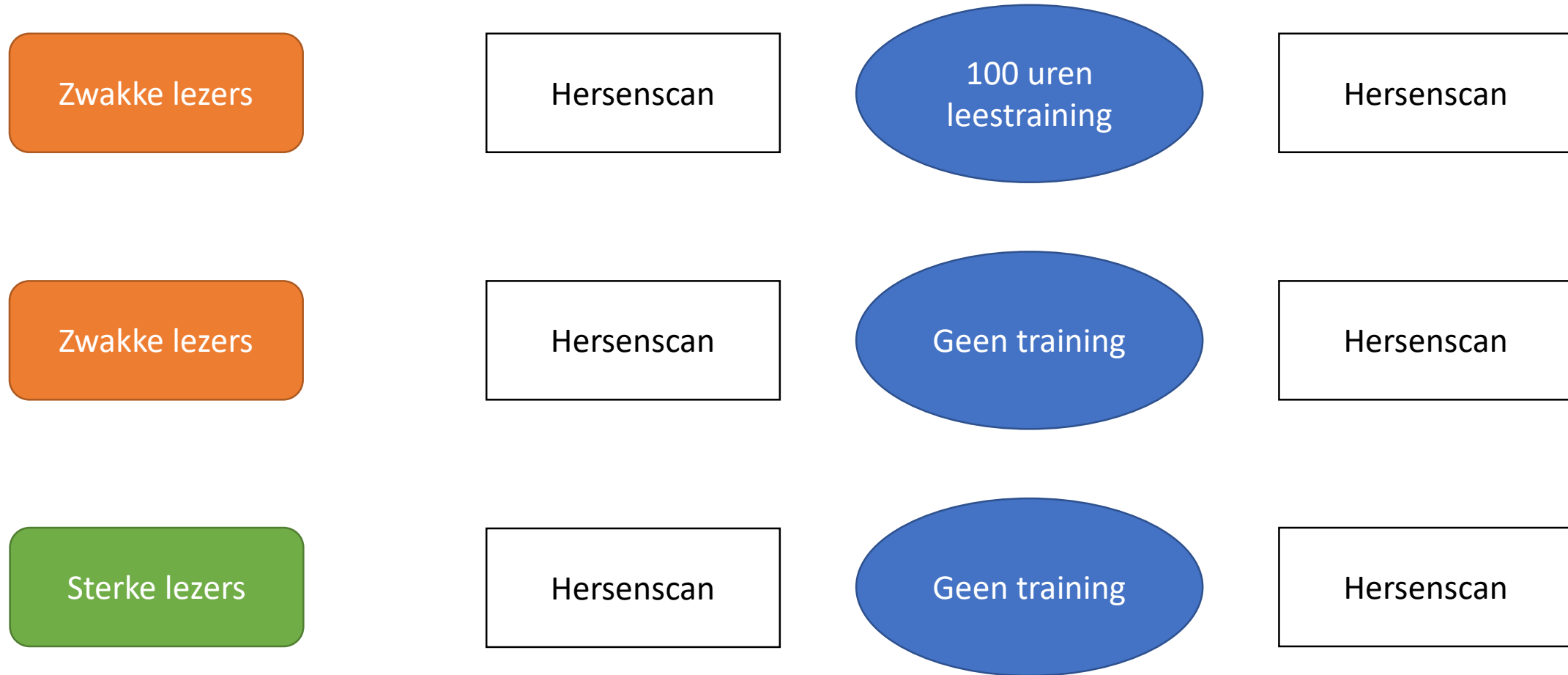
Woordjes leren lezen

Geen training

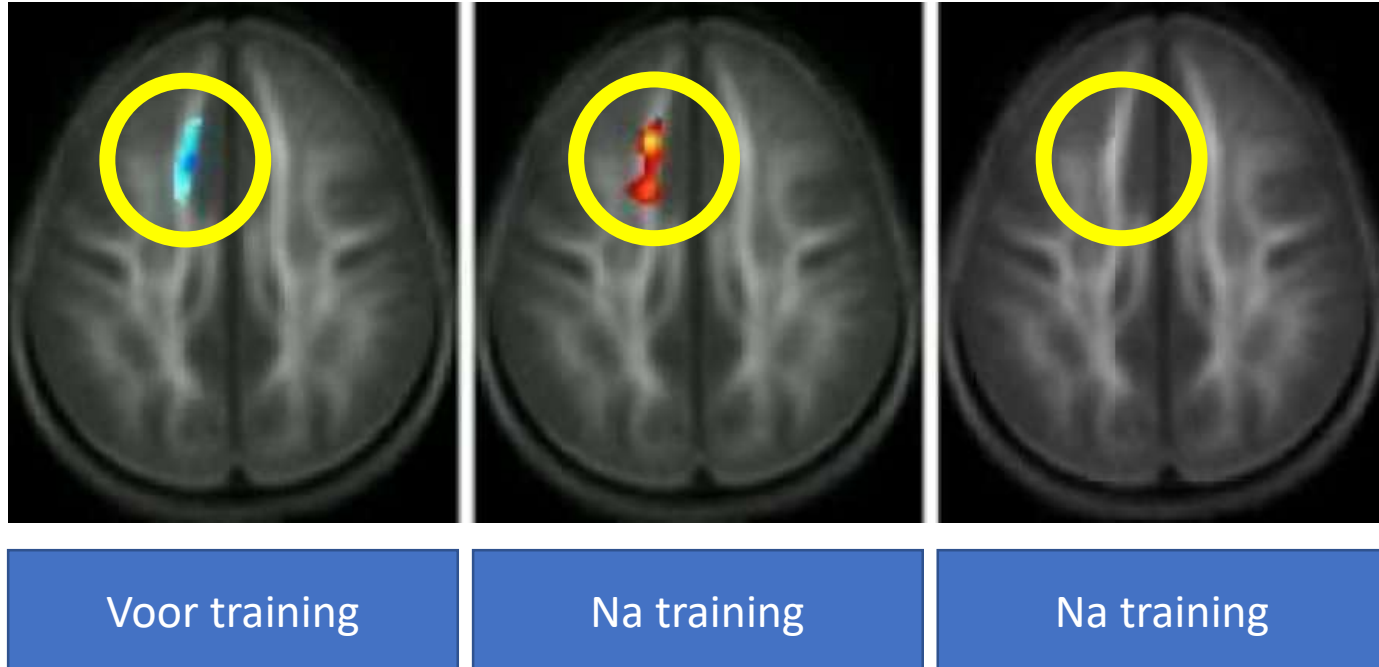
Keller & Just (2009)

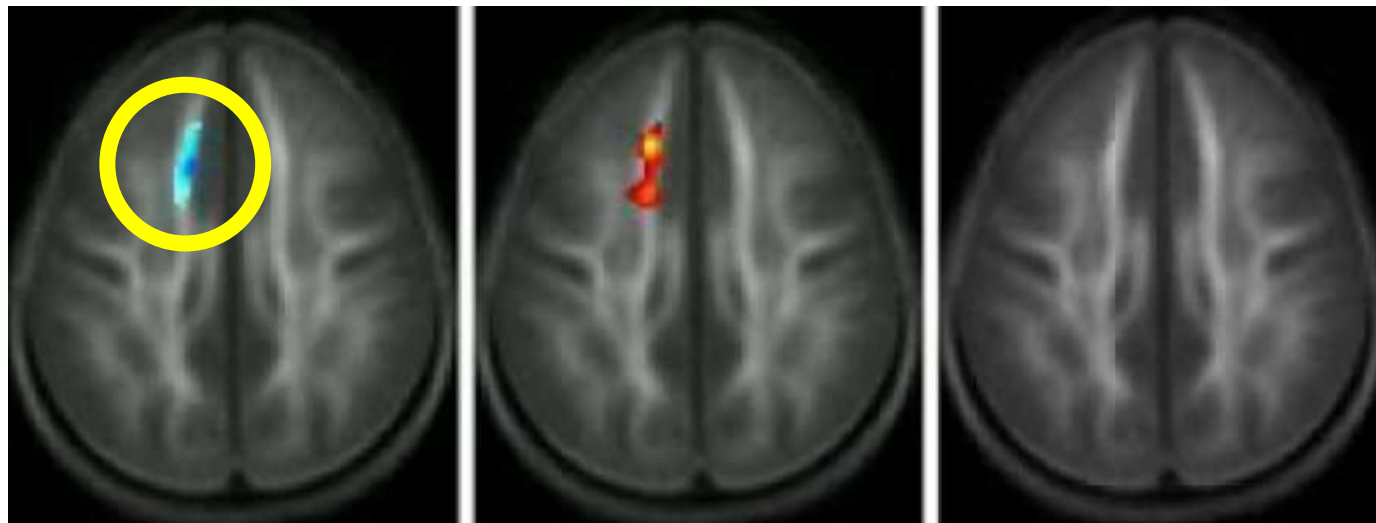
Keller & Just (2009)

Keller & Just (2009)

Keller & Just (2009)

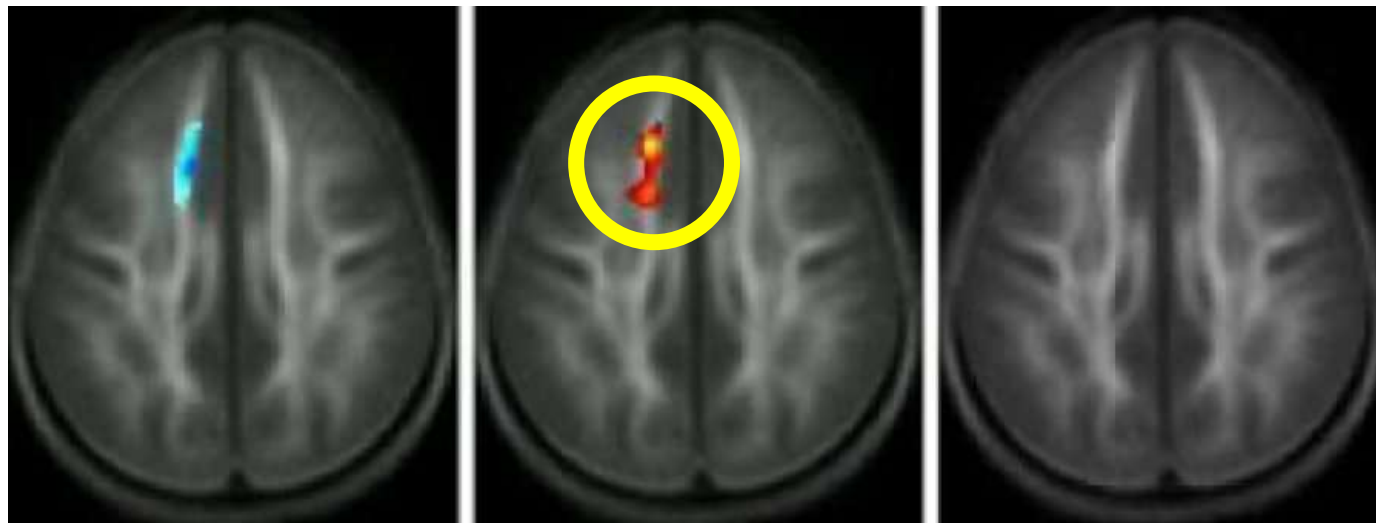
Voor training

Na training

Na training

Witte massa zwakke
lezers < sterke lezers

Keller & Just (2009)

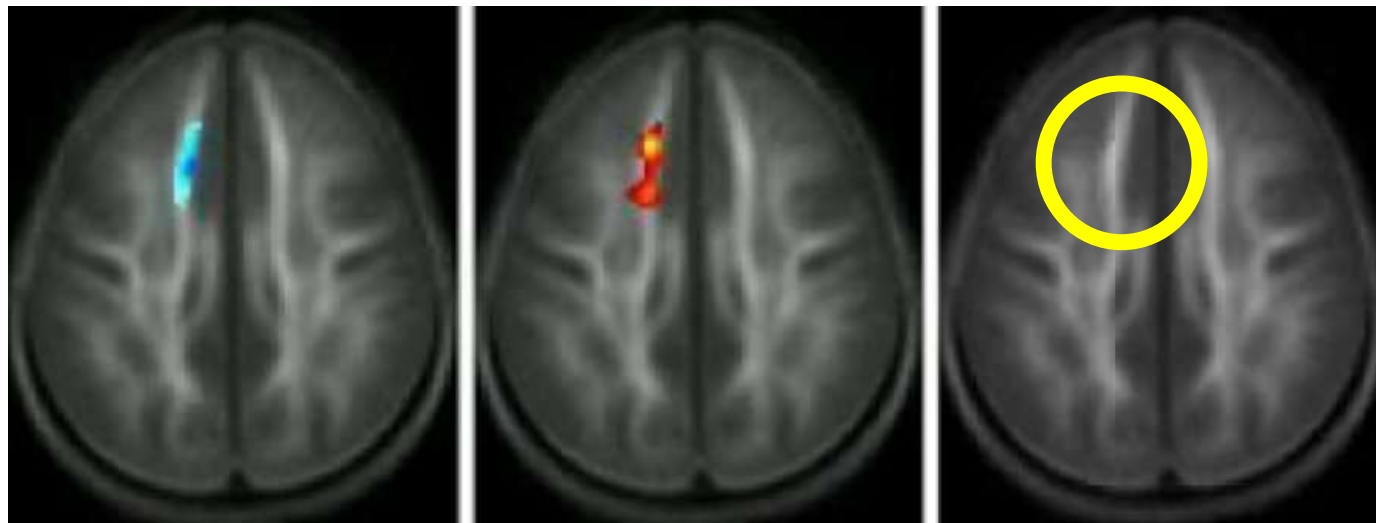
Voor training

Na training

Na training

Witte massa zwakke
lezers is gegroeid

Keller & Just (2009)

Voor training

Na training

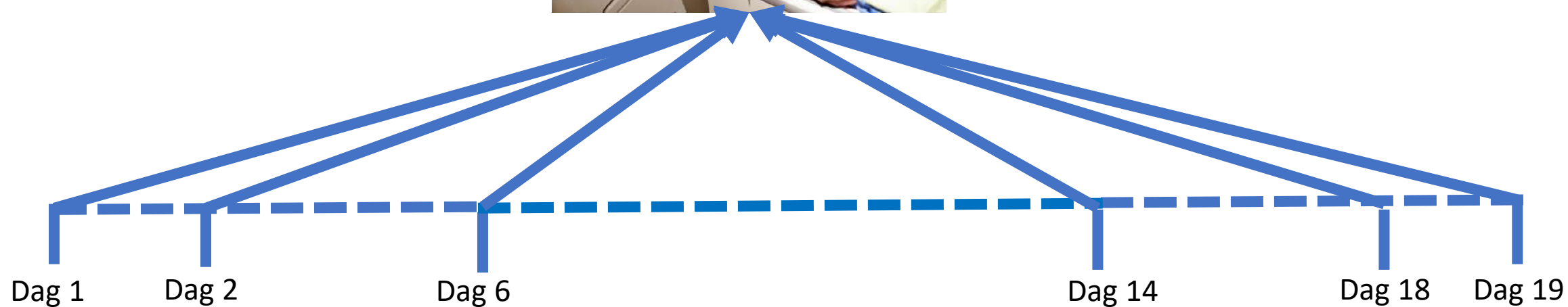
Na training

Geen verschil meer
tussen zwakke en
sterke lezers

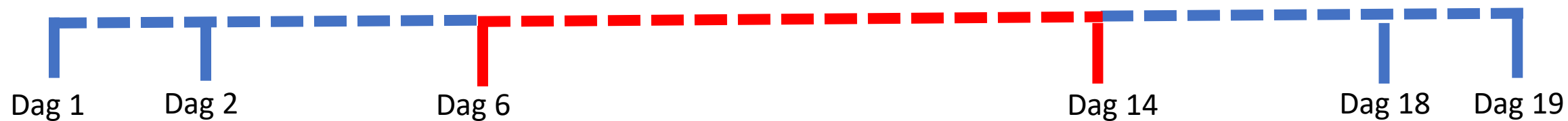
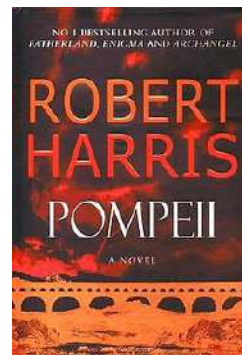
Keller & Just (2009)

De witte massa van de zwakke lezers
is door de leestraining gegroeid
tot het niveau van die van de sterke lezers.

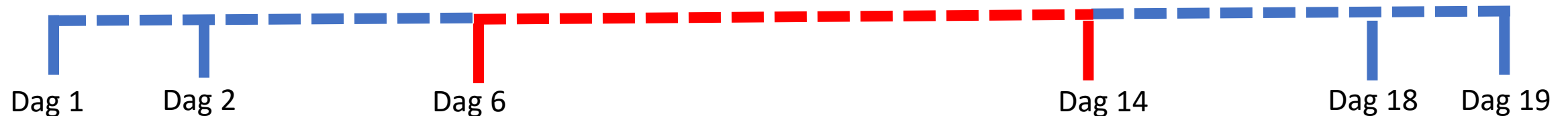
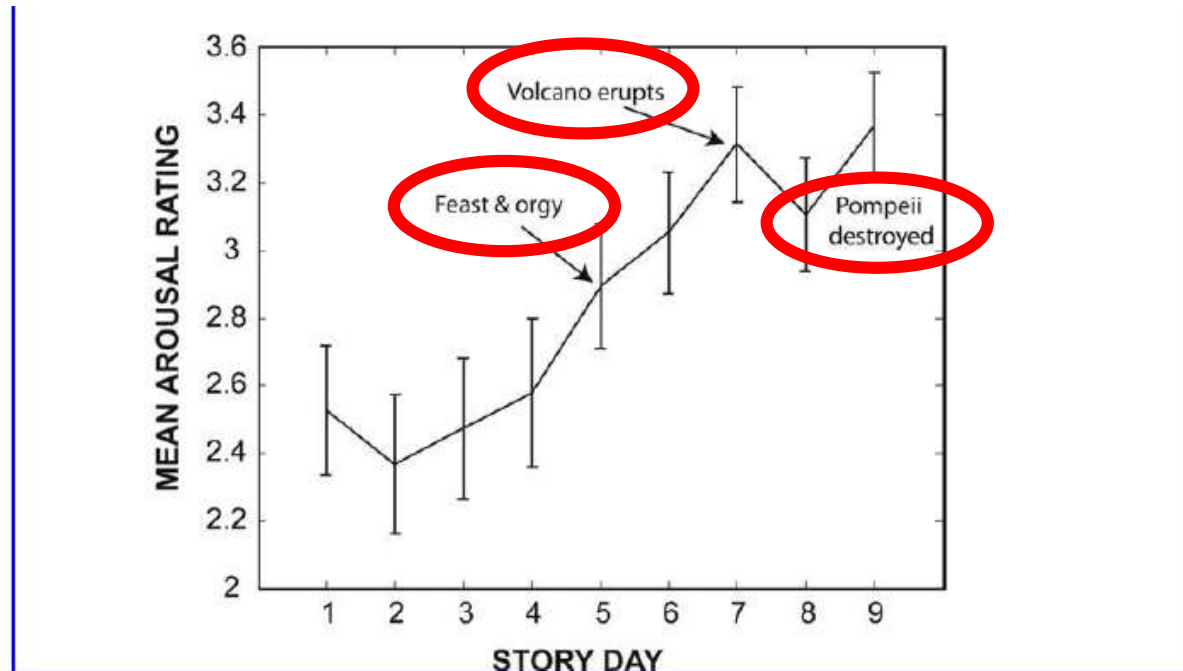
Berns, Blaine, Prietula & Pye (2013)

Berns, Blaine, Prietula & Pye (2013)

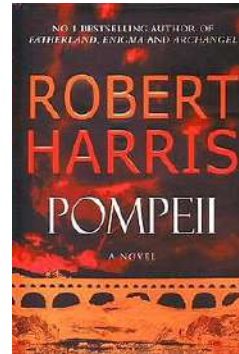
Berns, Blaine, Prietula & Pye (2013)

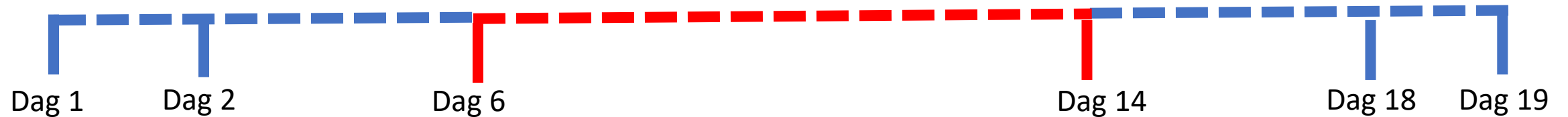
Berns, Blaine, Prietula & Pye (2013)

Avond

Ochtend

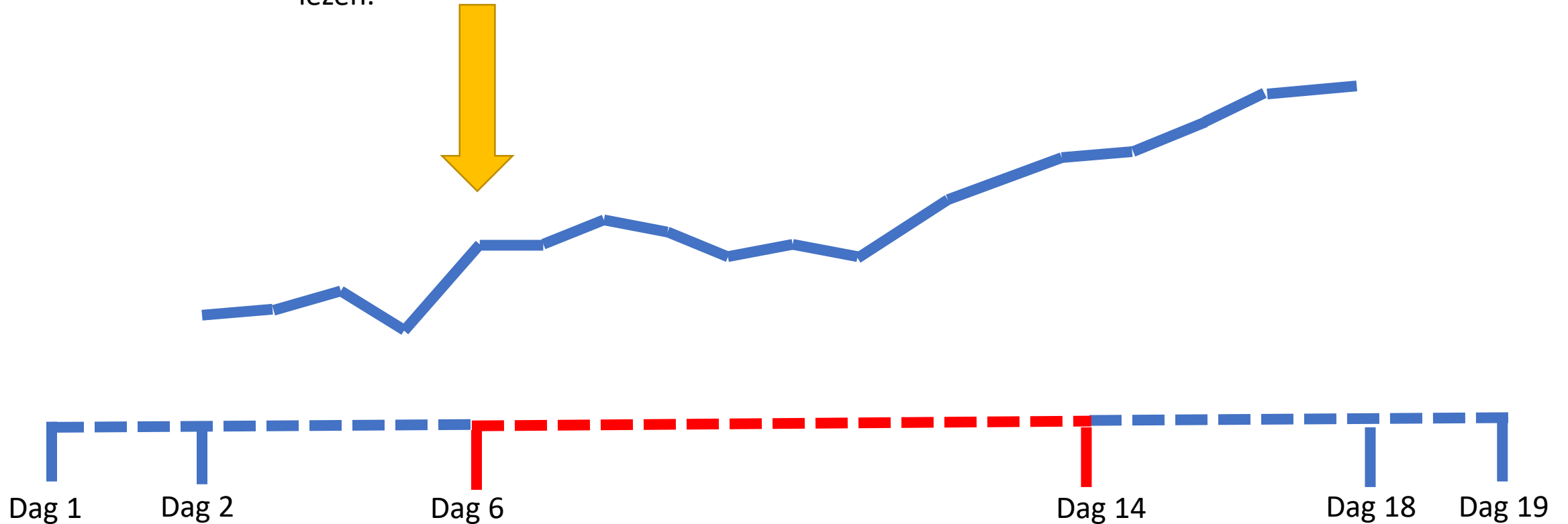

Connectiviteit

Berns, Blaine, Prietula & Pye (2013)

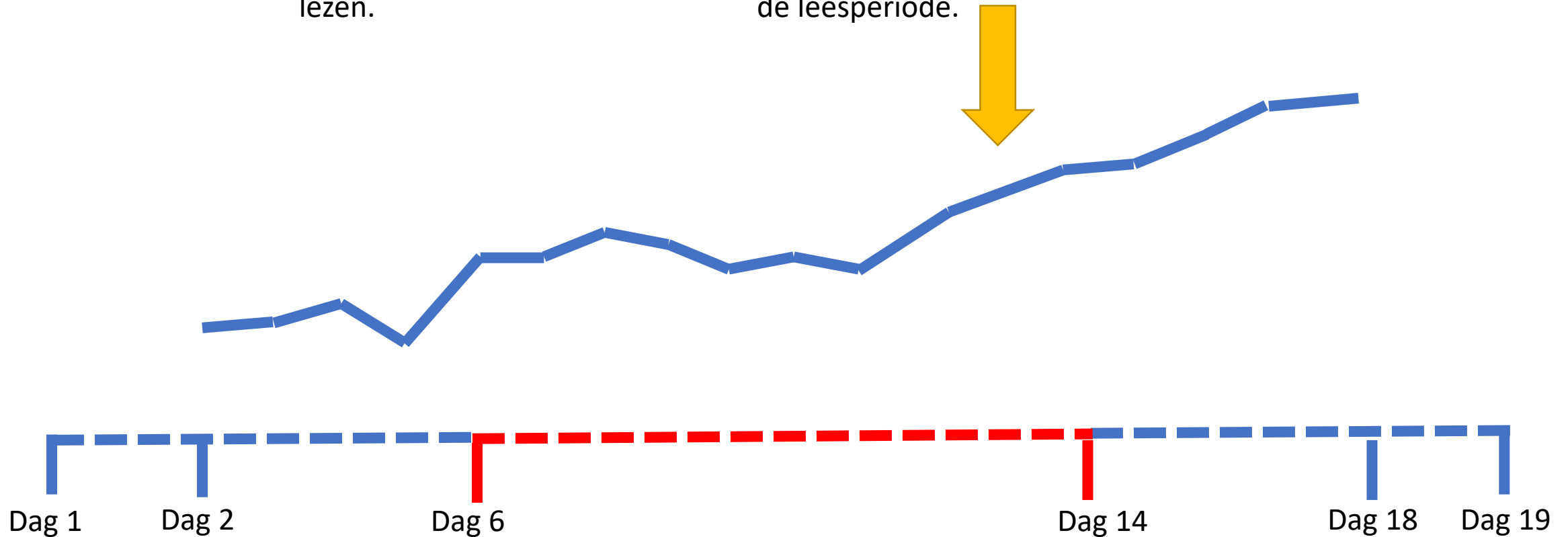
1. Connectiviteit schiet omhoog na eerste dag lezen.

Berns, Blaine, Prietula & Pye (2013)

1. Connectiviteit schiet omhoog na eerste dag lezen.

2. Connectiviteit schiet omhoog aan het eind van de leesperiode.

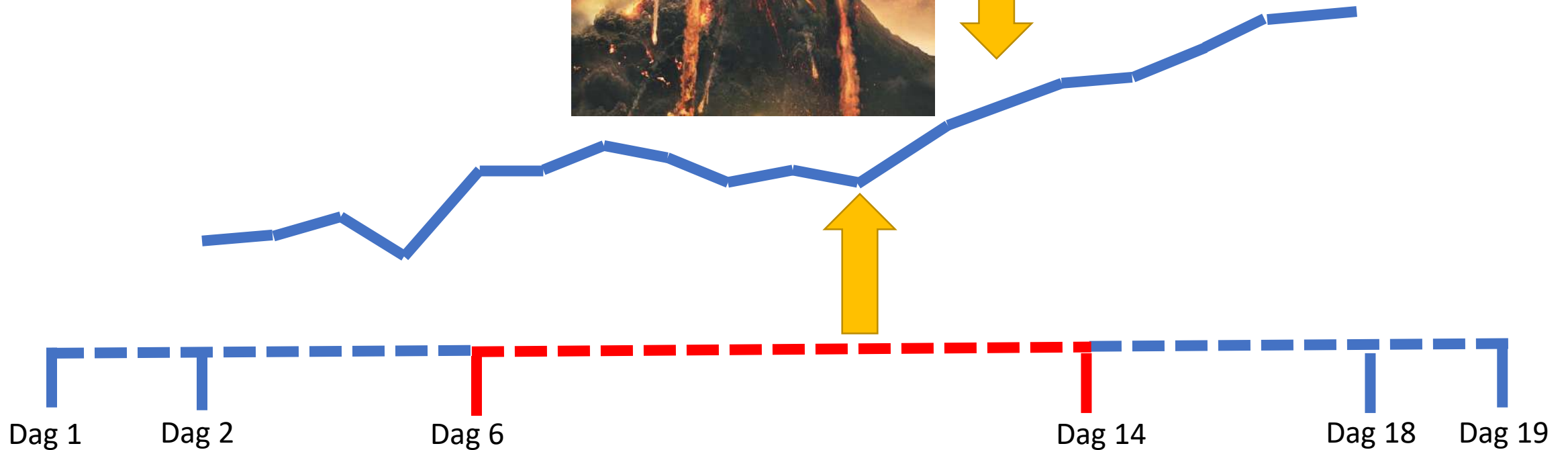

Berns, Blaine, Prietula & Pye (2013)

1. Connectiviteit schiet omhoog na eerste da...

- ... schiet het eind van e.

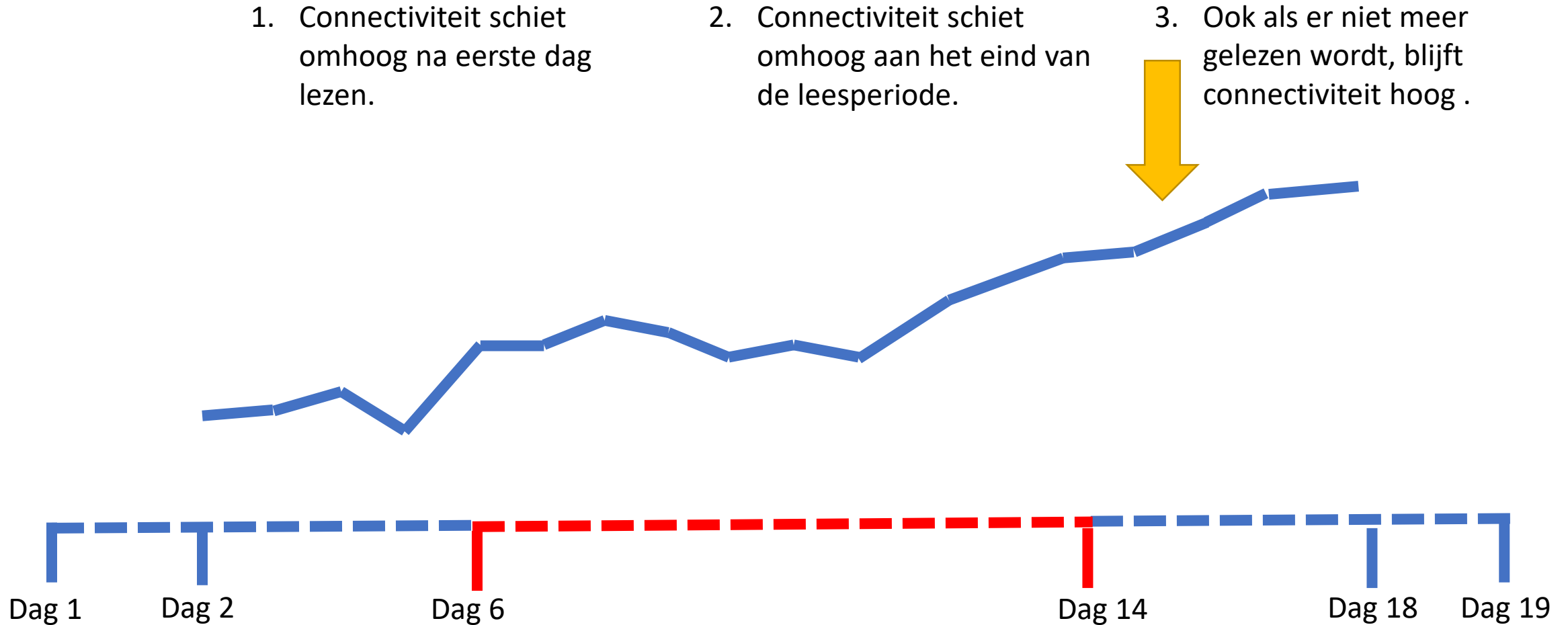

Berns, Blaine, Prietula & Pye (2013)

1. Connectiviteit schiet omhoog na eerste dag lezen.

2. Connectiviteit schiet omhoog aan het eind van de leesperiode.

3. Ook als er niet meer gelezen wordt, blijft connectiviteit hoog.

Lezen lijkt een positieve fysieke
verandering teweeg te kunnen brengen
in onze hersenen.

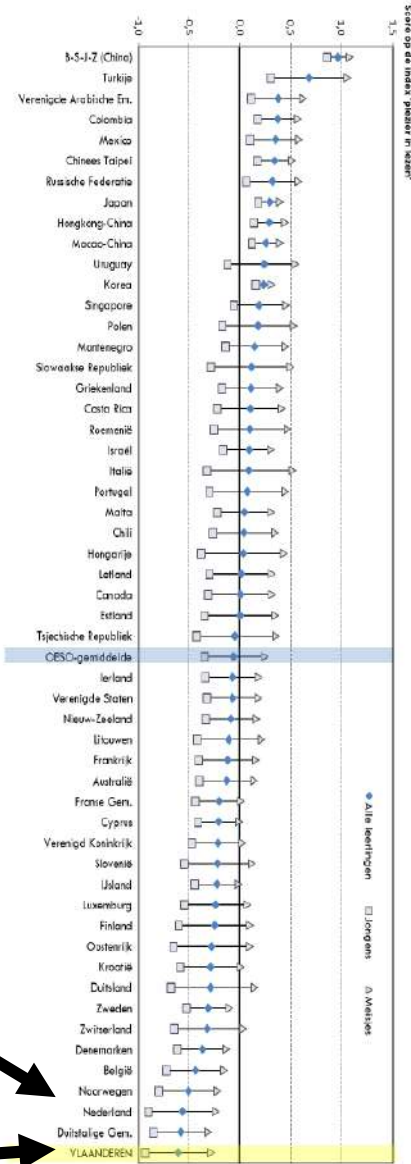

PISA 2018

Programme for International Student Assessment

LEESPLEZIER

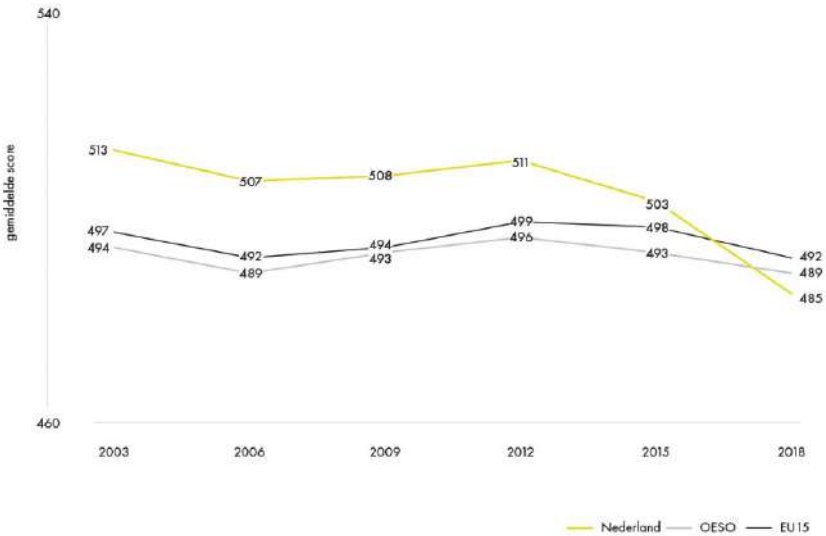

	Vlaanderen	Nederland
Lezen is een hobby	17%	20%
Lezen is tijdverspilling	50%	42%
Alleen lezen als het moet	60%	60%

Nederland

Vlaanderen

Gemiddelde toetscores leesvaardigheid PISA-2003 t/m PISA-2018 (Nederland, OESO, EU 15)

Deze lezing

- Wat is leesmotivatie?
- Wat is de relatie met leesvaardigheid?
- Wat is leesweerzin?
- Hoe kunnen we positieve motivaties bevorderen en negatieve motivaties verminderen?

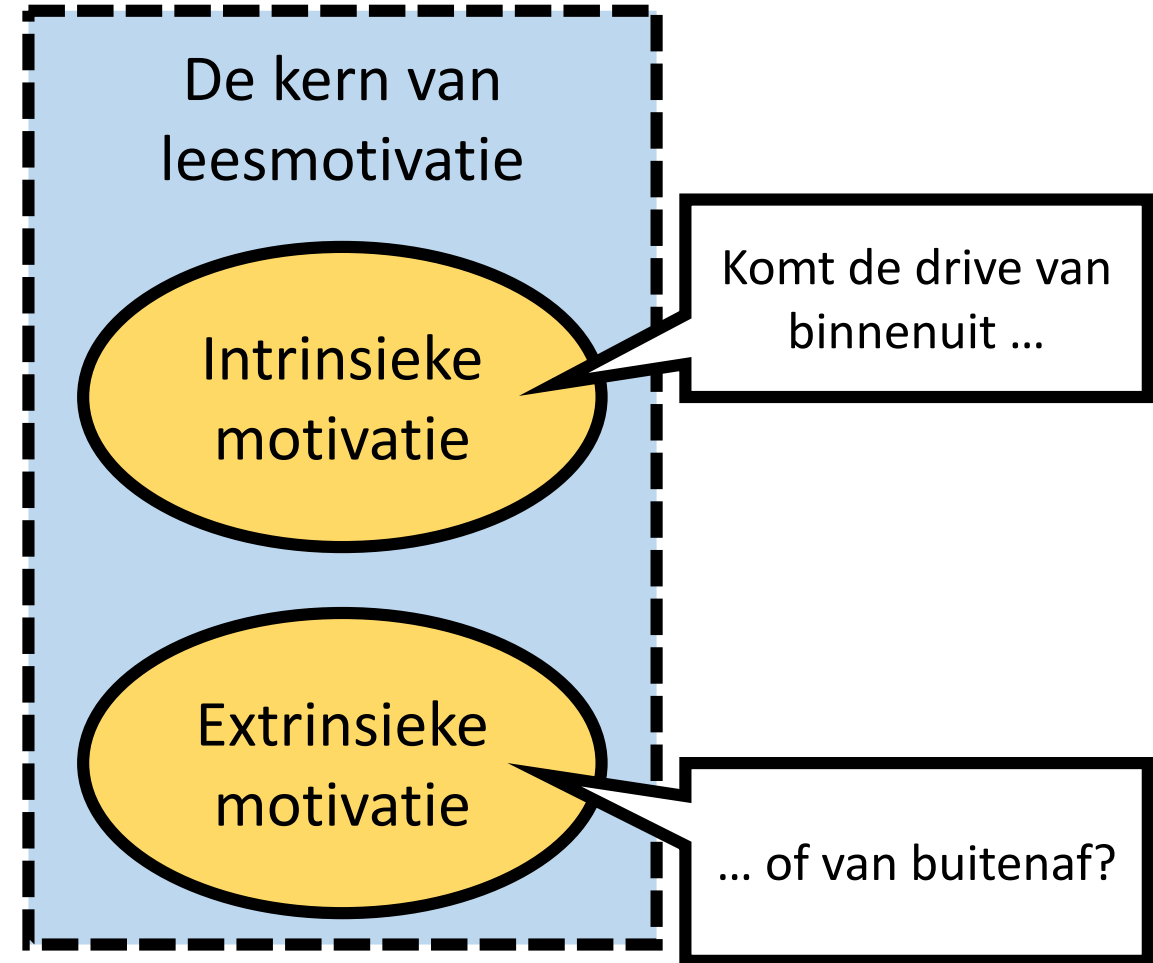
Een beetje theorie ...

Wat is leesmotivatie?

Motivatie is een complex begrip

Wat is leesmotivatie?

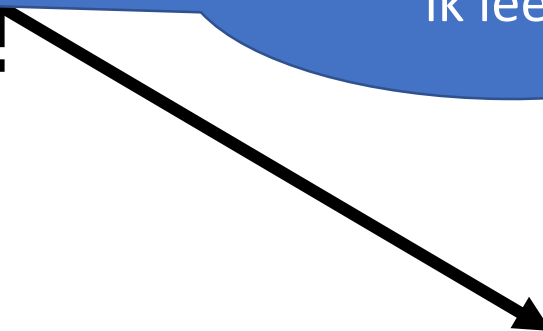

Wat is leesmotivatie?

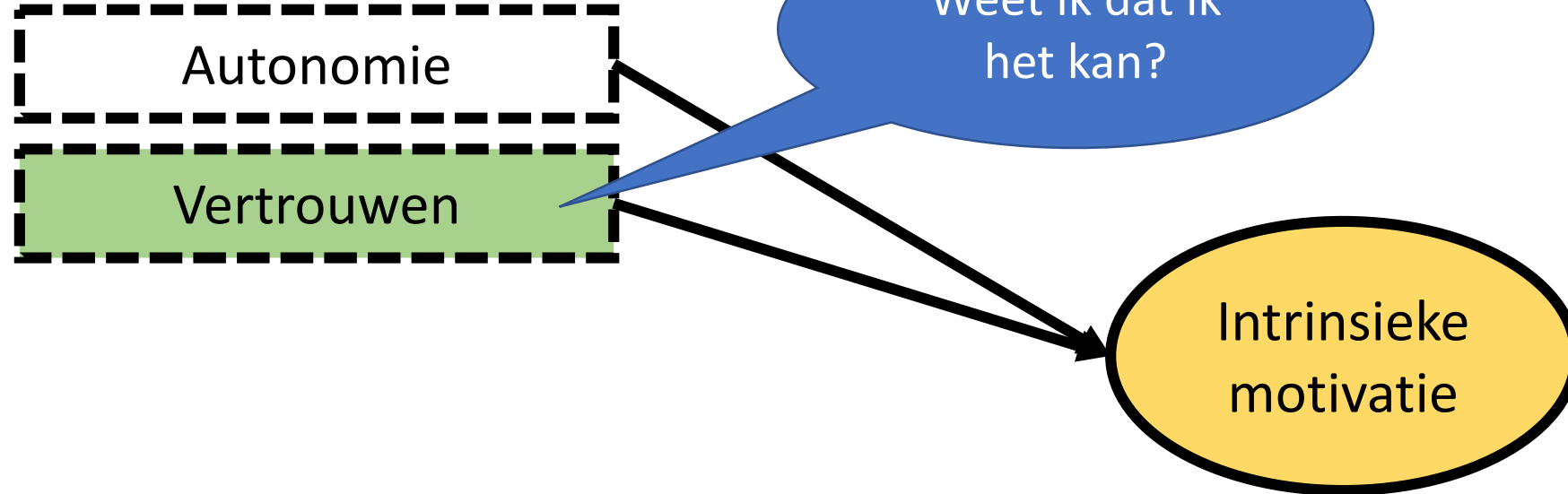
Autonomie

Kan ik kiezen wat ik lees?

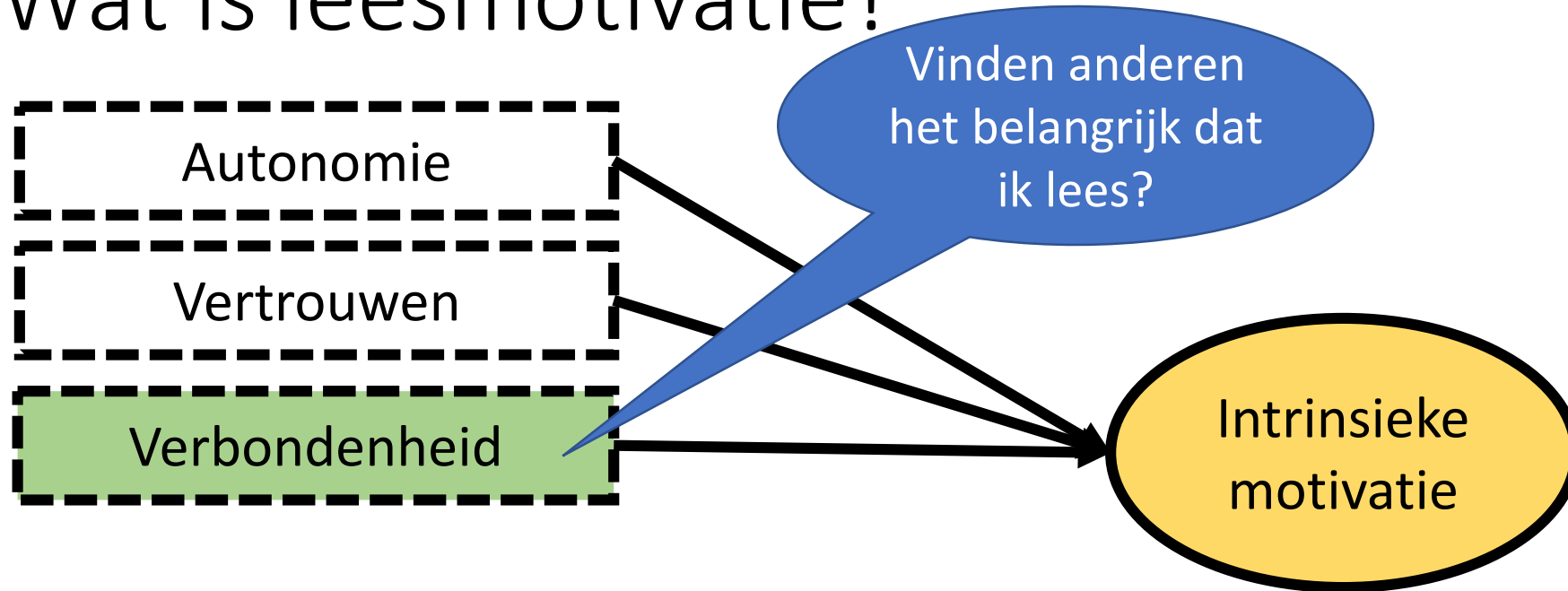
Intrinsieke
motivatie

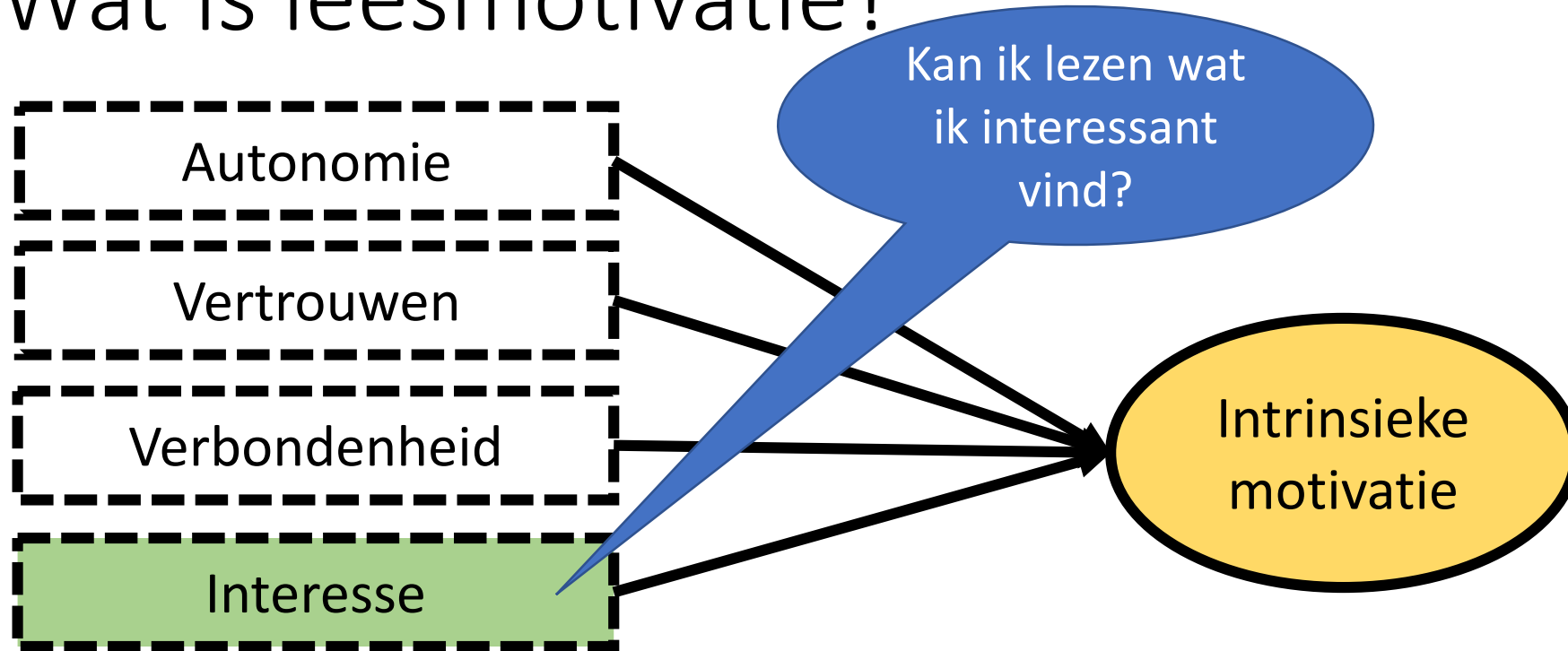
Wat is leesmotivatie?

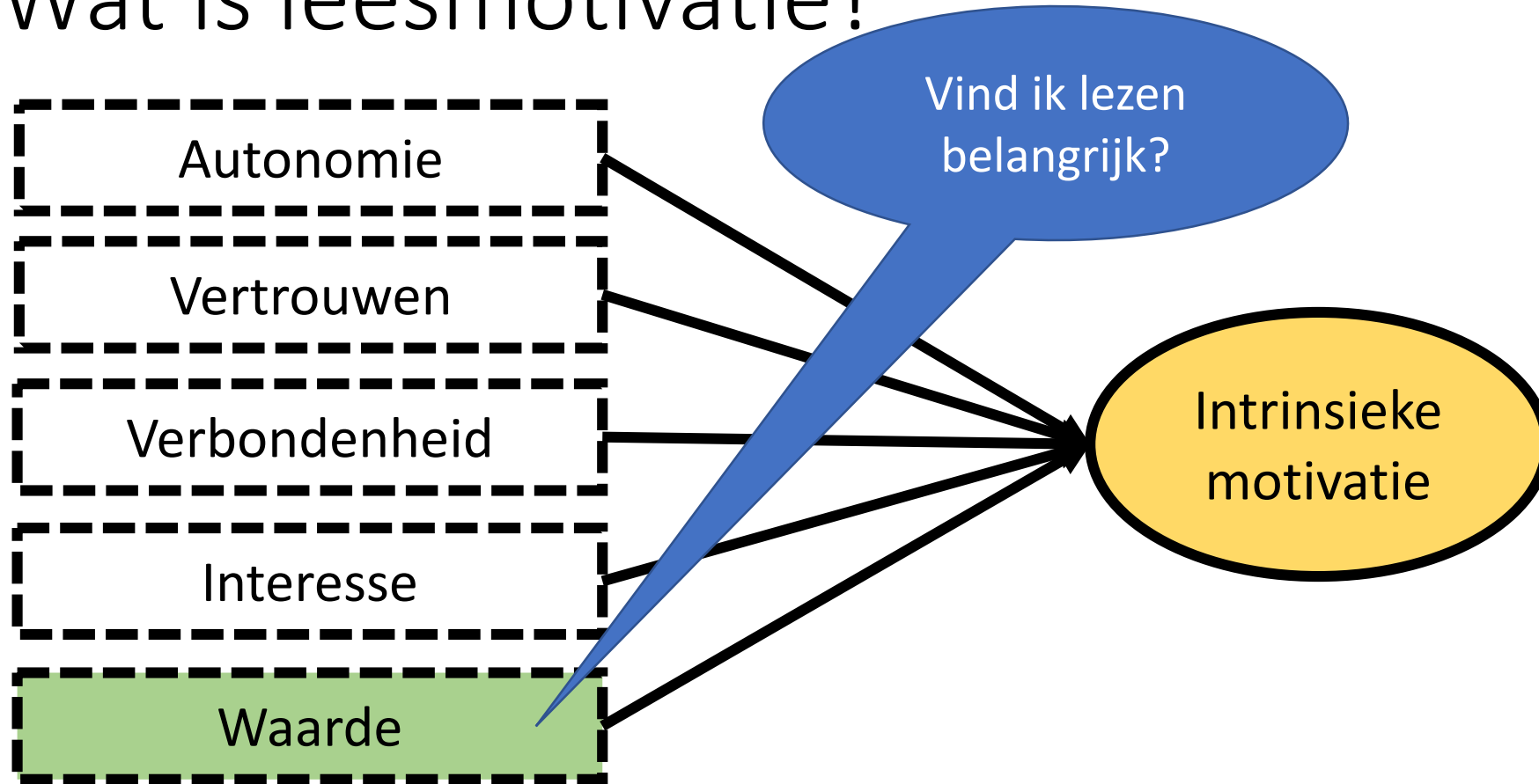
Wat is leesmotivatie?

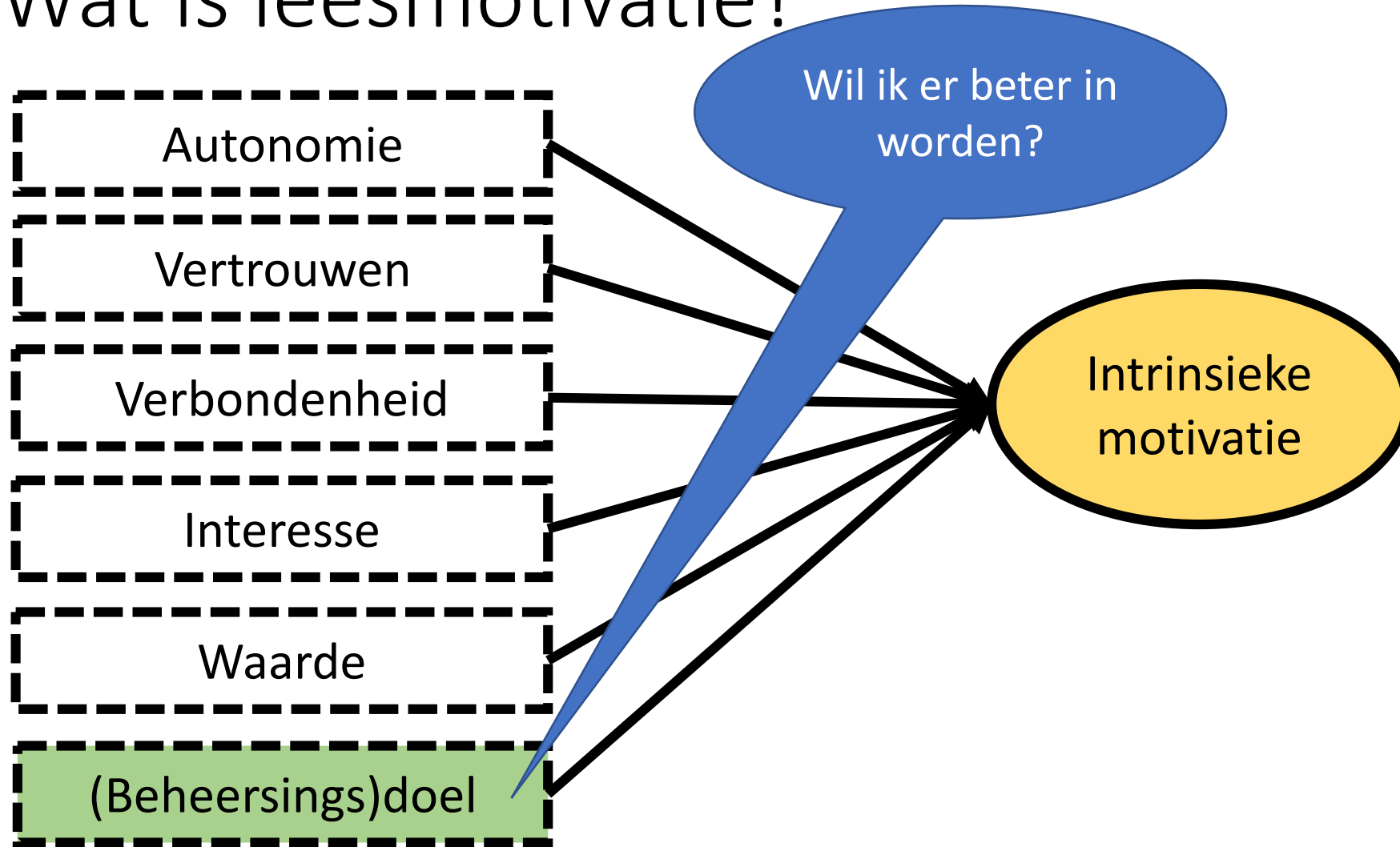
Wat is leesmotivatie?

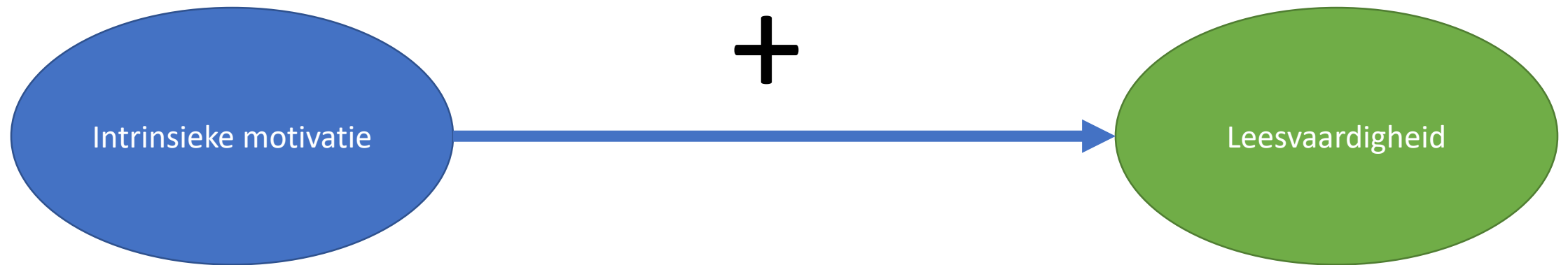
Wat is leesmotivatie?

Wat is leesmotivatie?

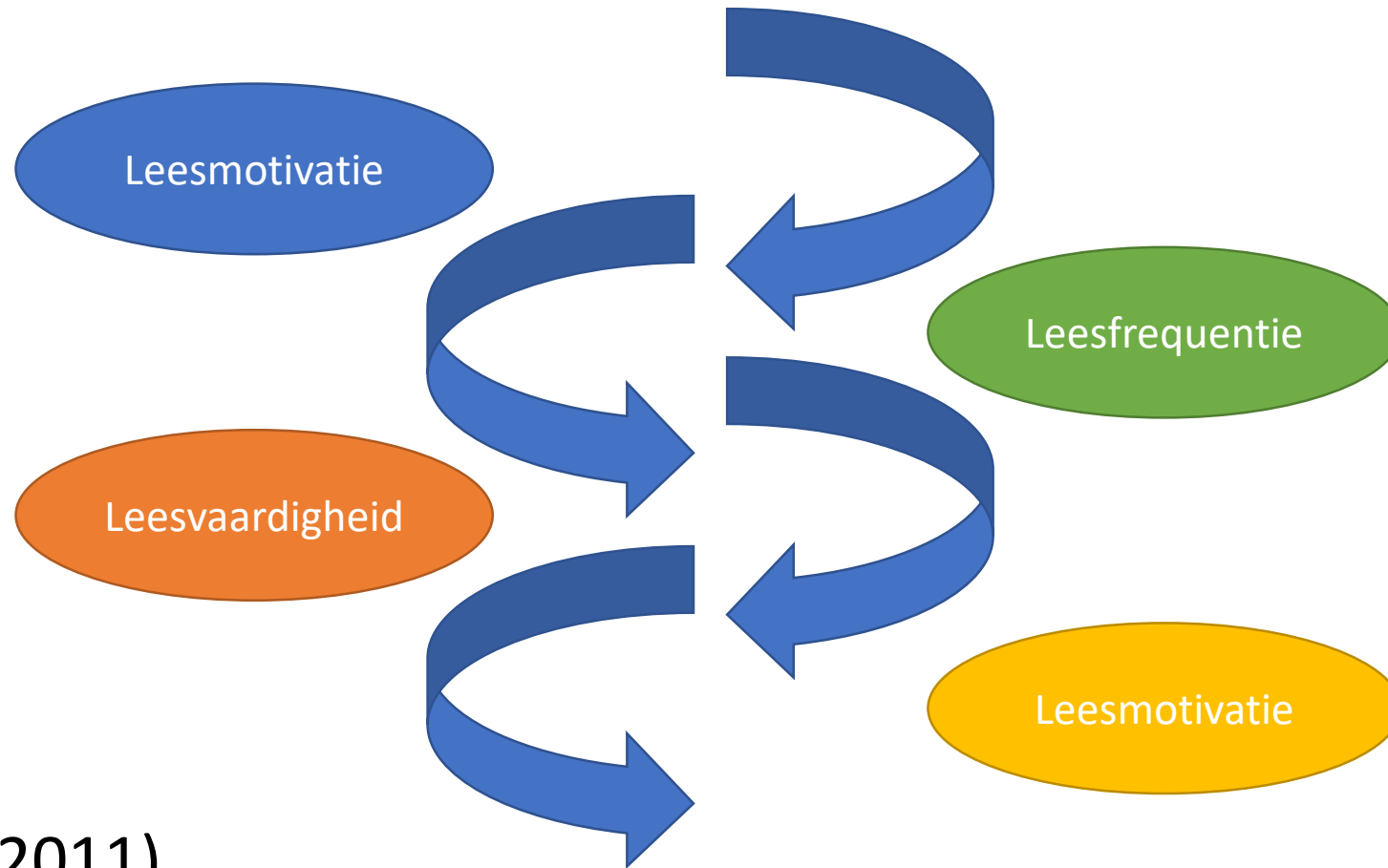
Relatie leesmotivatie en leesvaardigheid

Relatie leesmotivatie en leesvaardigheid

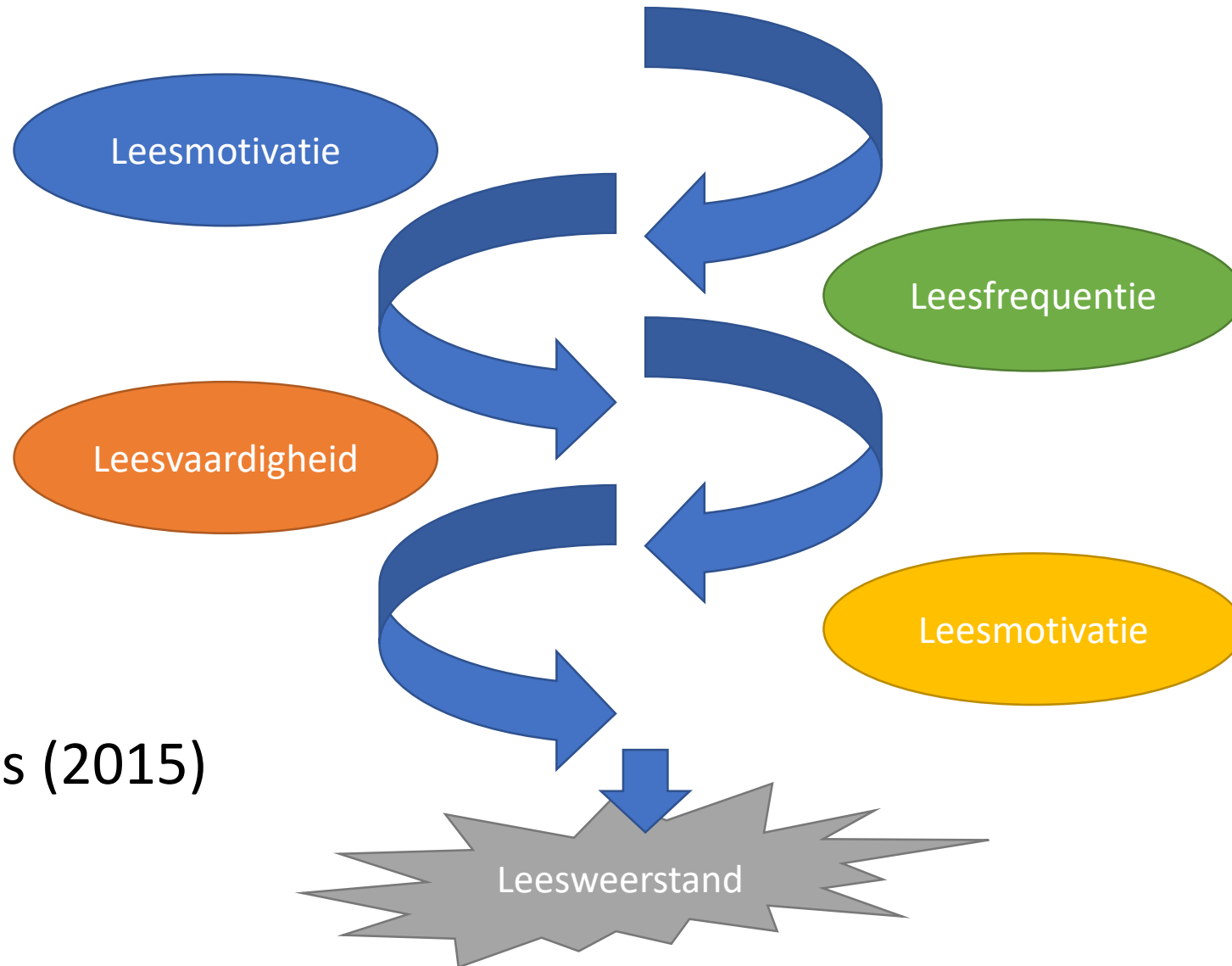

Positieve leesspiraal

Mol & Bus (2011)

Negatieve leesspiraal

Nielen & Bus (2015)

Negatieve leesmotivaties

Negatieve leesmotivaties

Negatieve leesmotivaties

Negatieve leesmotivaties

Negatieve leesmotivaties

Ik vind lezen leuk.

1 Helemaal oneens	2 Oneens	3 Beetje eens, beetje oneens	4 Eens	5 Helemaal eens
-------------------------	-------------	------------------------------------	-----------	-----------------------

Negatieve leesmotivaties

Ik vind lezen leuk.

1 Helemaal oneens	2 Oneens	3 Beetje eens, beetje oneens	4 Eens	5 Helemaal eens
-------------------------	-------------	------------------------------------	-----------	-----------------------

Negatieve leesmotivaties

Ik haat lezen.

1 Helemaal oneens	2 Oneens	3 Beetje eens, beetje oneens	4 Eens	5 Helemaal eens
-------------------------	-------------	------------------------------------	-----------	-----------------------

Negatieve leesmotivaties

- Als het onderscheid tussen positieve en negatieve motivaties inderdaad bestaat....
- ... dan zijn die negatieve motivaties misschien wel extra belangrijk voor zwakke lezers.

VMBO:

- Voortgezet onderwijs.
- Beroepsonderwijs.
- Veel zwakke lezers.

Negatieve leesmotivaties

Vragenlijst (Guthrie, Coddington, & Wigfield, 2009):

- **Positief**: intrinsieke motivatie.
 - **Positief**: zelfvertrouwen.
 - **Negatief**: vermijding.
 - **Negatief**: ervaren moeilijkheid.
-
- Lezen op school en vrijetijdslezen.
 - Combinatie met een leestoets.

Negatieve leesmotivaties

Lezen op school

Vrijetijdslezen

Negatieve leesmotivaties

- Een 'acht factoren'-model paste het best op onze data:
 1. Positieve motivaties zijn niet hetzelfde als negatieve motivaties.
 2. Motivatie voor lezen op school is niet hetzelfde als motivatie voor vrijetijdslezen.

Negatieve leesmotivaties

- Verklaring van verschillen in leesvaardigheid:
 - Stap 1: positieve motivaties:
 - Intrinsieke motivatie voor vrijetijdslezen.
 - Zelfvertrouwen in lezen op school.
 - Zelfvertrouwen in vrijetijdslezen.
 - Stap 2: negatieve motivaties:
 - Ervaren moeilijkheid van schools lezen.
 - Ervaren moeilijkheid van vrijetijdslezen.

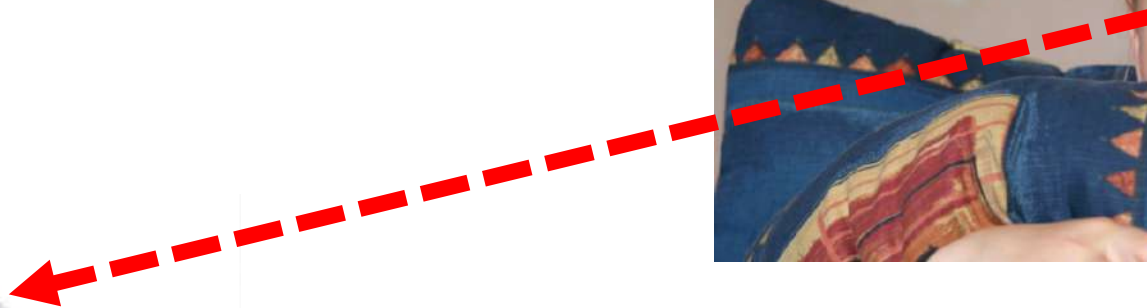
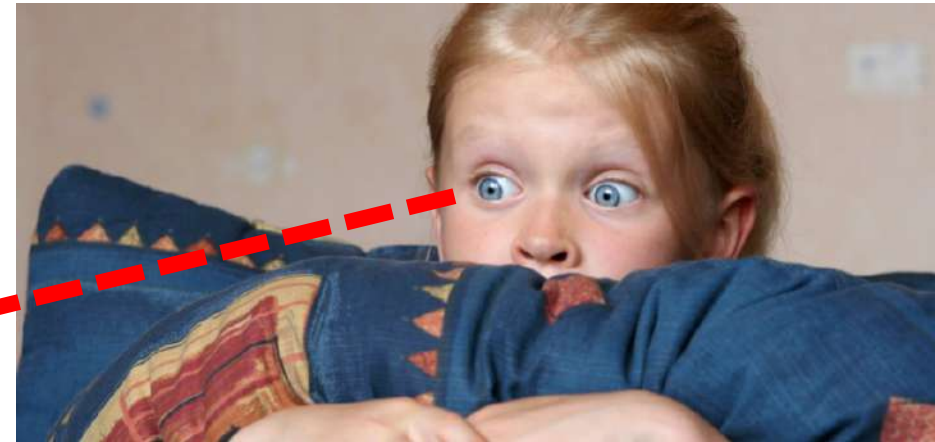
Dus: negatieve leesmotivaties
doen ertoe.

Leesangst

- Negatieve leeservaringen kunnen samengaan met negatieve gevoelens: lezen kan als bedreigend worden ervaren.

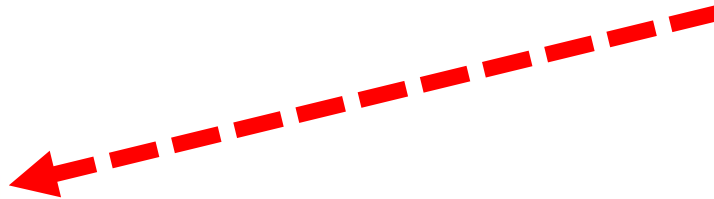
Leesangst

- Angstonderzoek: als je iets als bedreigend ervaart, ben je geneigd daarop te fixeren.

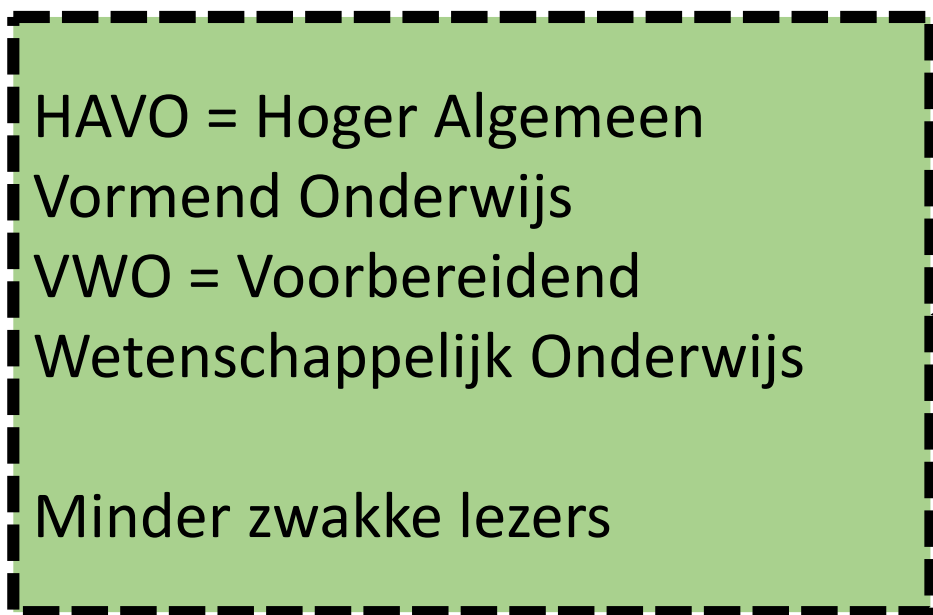
Leesangst

- Angstonderzoek: als je iets als bedreigend ervaart, ben je geneigd daarop te fixeren.

Leesangst

- Nielen, Mol, Sikkema-De Jong & Bus (2016):
 - Komt leesangst meer voor in het vmbo dan in havo/vwo?

HAVO = Hoger Algemeen
Vormend Onderwijs
VWO = Voorbereidend
Wetenschappelijk Onderwijs

Minder zwakke lezers

Leesangst

- Nielen, Mol, Sikkema-De Jong & Bus (2016):
 - Komt leesangst meer voor in het vmbo dan in havo/vwo?
- 600 leerlingen in vmbo en havo/vwo:
 - “Leesangsttest”

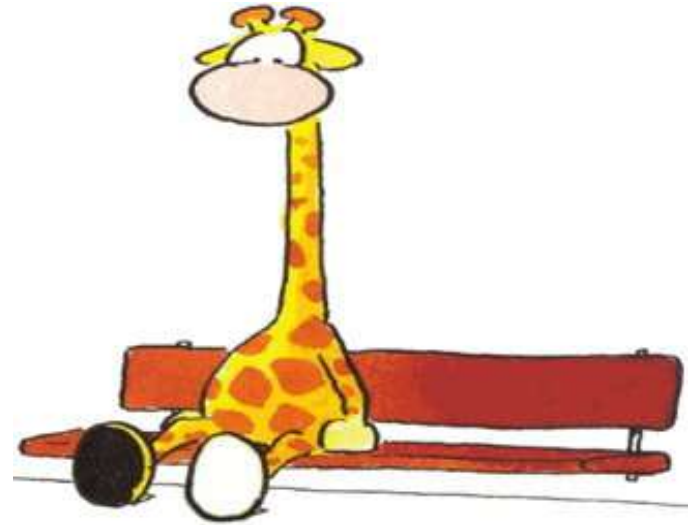
Leesangst

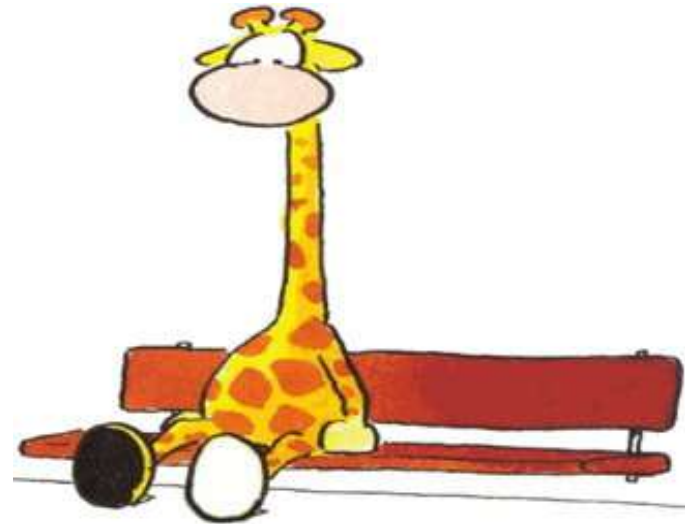
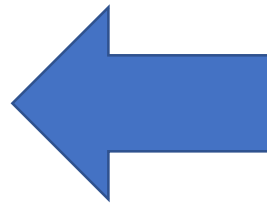
Leesangst

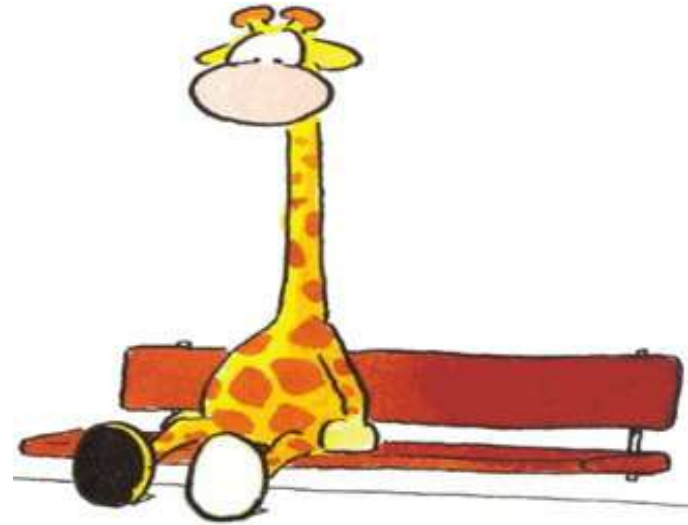
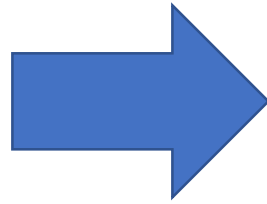
Leesangst

Leesangst

Leesangst

Leesangst

- Leerlingen moesten zo snel mogelijk aangeven (intikken) naar welk plaatje de pijn wees (links of rechts).
- Verwachting: als je leesangst hebt, zal je aandacht worden getrokken door de leesplaatjes en zal je sneller reageren in de situaties waarin de pijn naar het leesplaatje wijst.

Leesangst

Resultaat: in het vmbo laten leerlingen significant vaker indicaties zien van leesangst dan in havo/vwo.

Tussentijdse conclusie

1. Motivatie is een complex begrip.
2. Er is sprake van een (positieve/negatieve) leesspiraal.
3. Er bestaat zoiets als negatieve motivaties en leesangst.
4. Negatieve motivaties en leesangst lijken (vooral) voor zwakke lezers een rol te spelen in hun leesontwikkeling.

Wat kun je in de klas of bieb
doen om leesmotivatie te
bevorderen (en leesweerstand
tegen te gaan)?

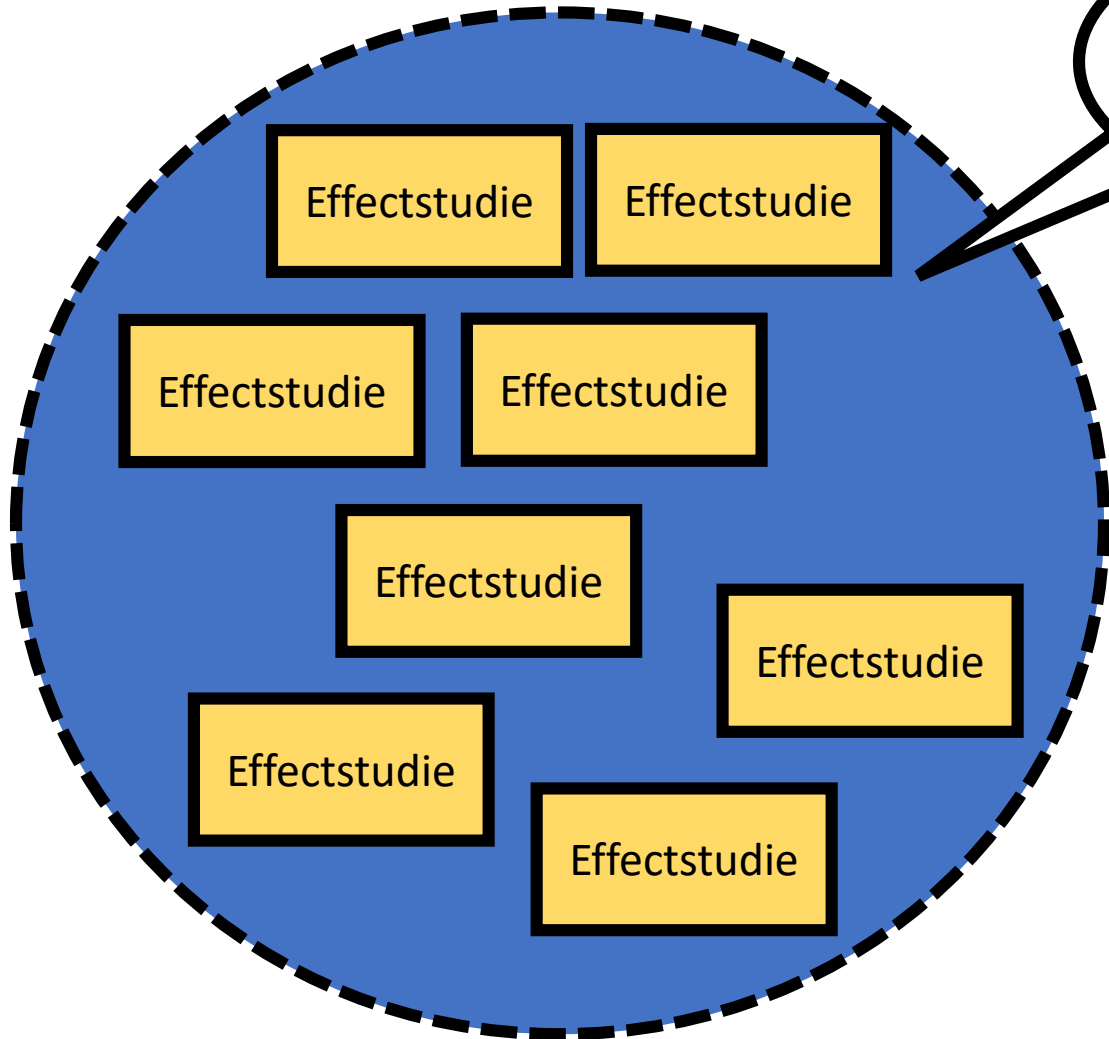
Wat kun je in de klas/bieb doen?

Overzichtsstudie (Van Steensel, Van der Sande, & Arends, 2017):

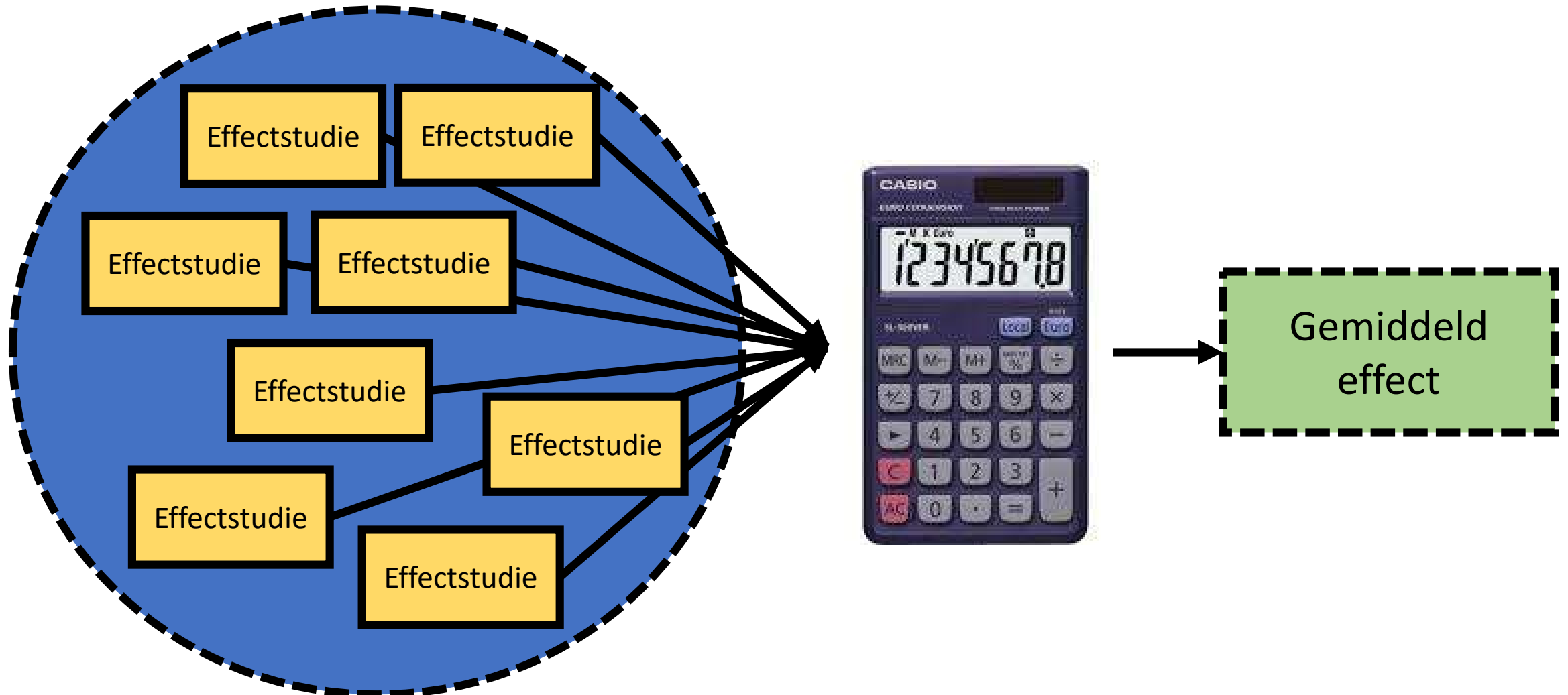
1. Werken **leesmotivatieprogramma's** of werken ze niet?
2. Wat zijn **effectieve ingrediënten**?

Werken leesmotivatieprogramma's of niet?

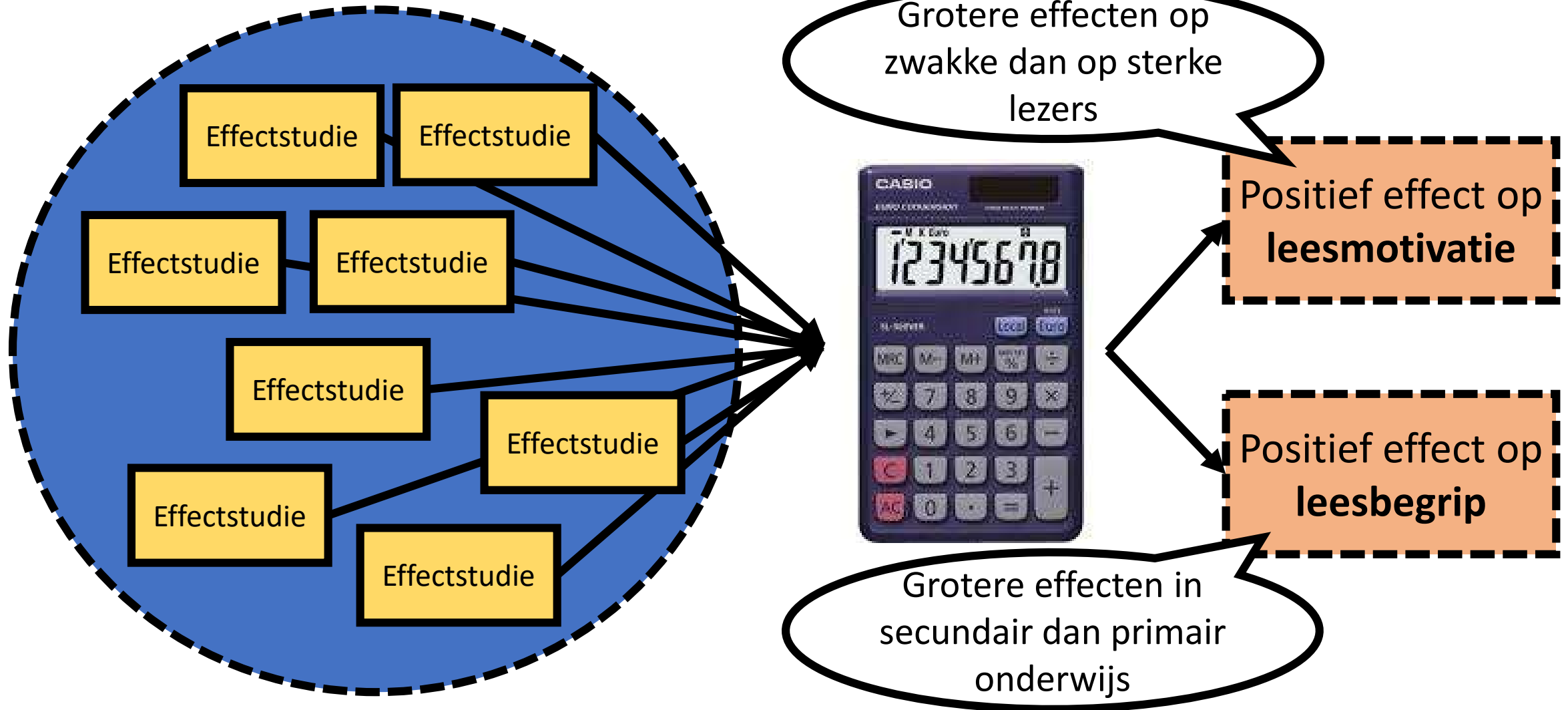
88 studies

Werken leesmotivatieprogramma's of niet?

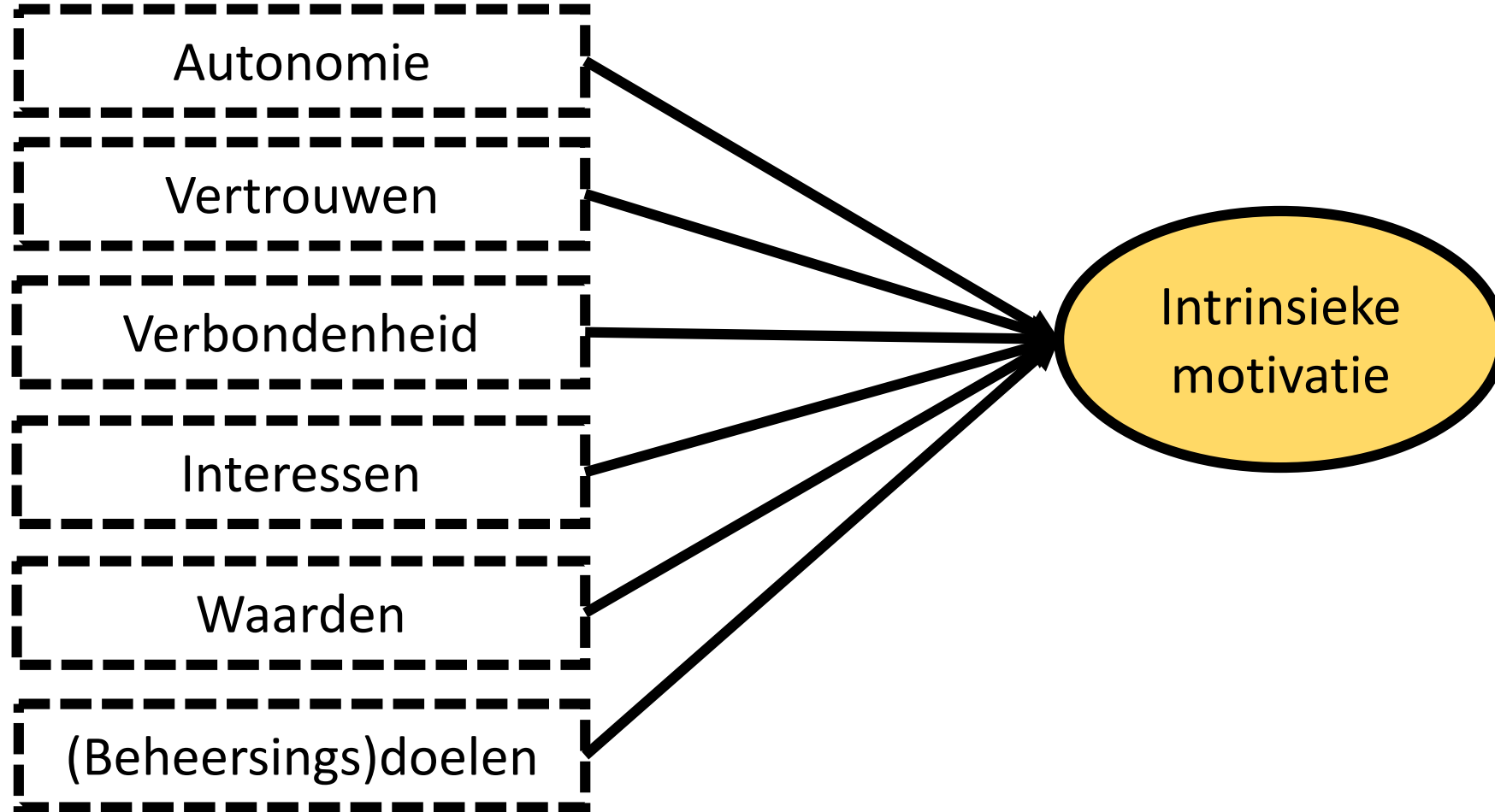
Werken leesmotivatieprogramma's of niet?

Werken leesmotivatieprogramma's of niet?

Investeren in leesmotivatie **doet er toe**
en dan met name voor leerlingen
die het **minst gemotiveerd** zijn.

Wat zijn effectieve ingrediënten?

Wat zijn effectieve ingrediënten?

	Leesmotivatie	Leesbegrip
Autonomie	+	+
Vertrouwen	+	
Verbondenheid	+	+
Interessen	+	+
Waarden		
Beheersingsdoelen		+

Hoe geef je daar in de praktijk vorm aan?

- Samenwerking openbare bibliotheek en scholen.
- De bibliotheek brengt een actuele, steeds wisselende en gevarieerde **collectie** de school in.
- De school werkt systematisch aan leesbevorderingsactiviteiten zoals **vrij lezen**.

Vrij lezen uit zelf gekozen boeken
stimuleert de leesmotivatie.

Niet alle leerlingen slagen erin de
boeken te kiezen die bij ze passen.

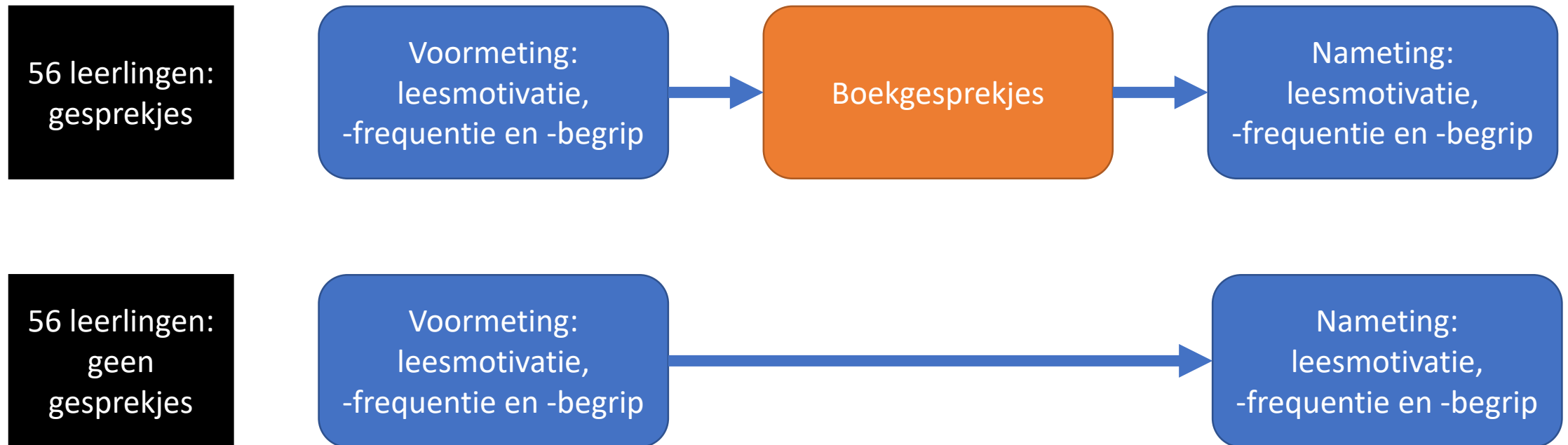
Helpt het om leerlingen te
ondersteunen bij de boekenkeuze?

Hulp bij boekenkeuze

- Tweewekelijkse **boekgesprekjes** tussen bibliotheekmedewerkers en leerlingen uit leerjaar 4, 5 en 6.
- **Checklist:**
 1. Welk boek heb je gelezen?
 2. Vond je het een leuk boek?
 3. Vond je het moeilijk of makkelijk?
- Eind van de sessie: **nieuw boek kiezen.**

Hulp bij boekenkeuze

Hulp bij boekenkeuze

“Sommige leerlingen zijn geneigd om dezelfde boeken te lezen als hun klasgenoten, ook al zijn die boeken te moeilijk. **De gesprekjes helpen ze om boekjes op hun eigen niveau te kiezen.**”

“De meeste leerlingen vinden het **leuk om te praten over de boeken die ze aan het lezen zijn.**”

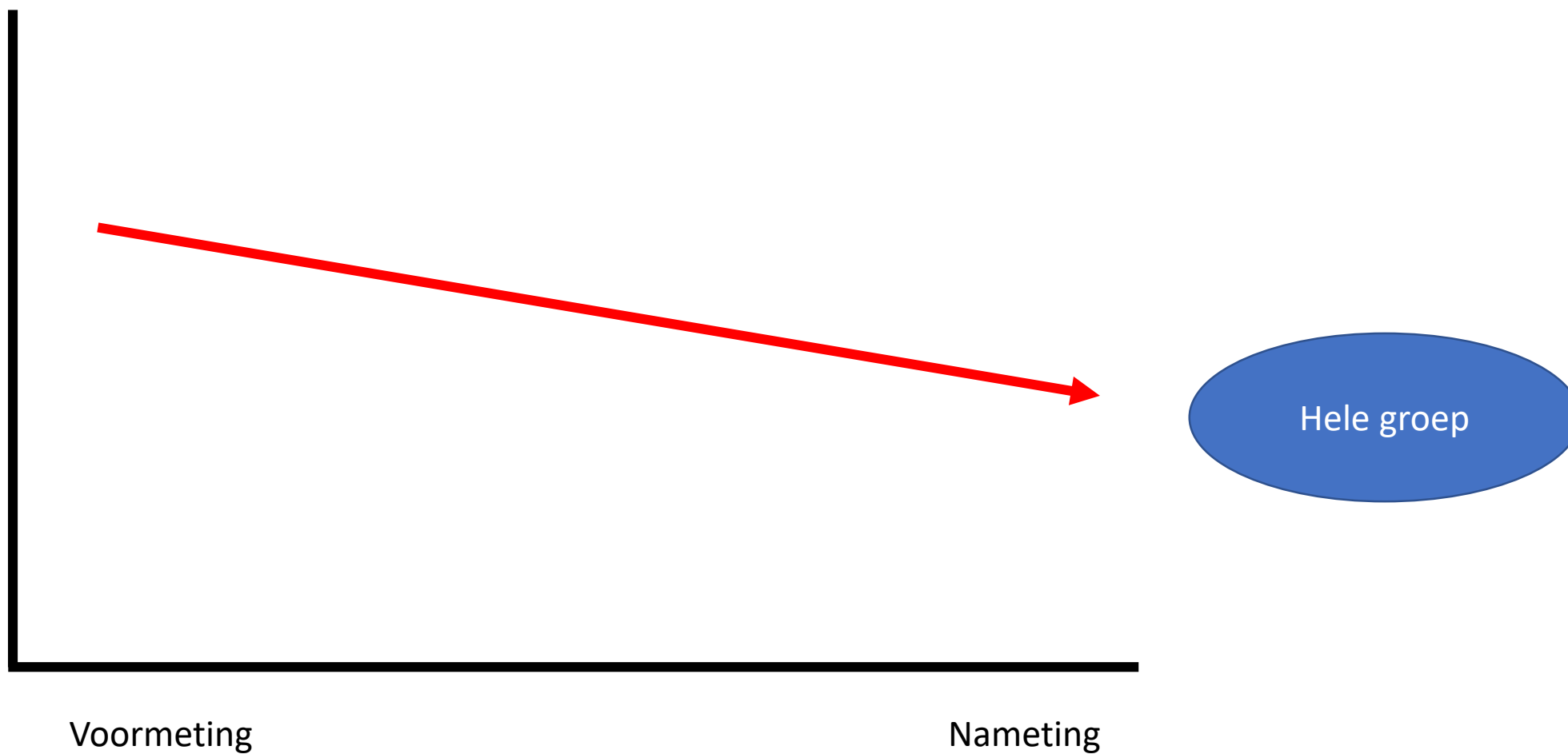
“Je hebt maar zes gesprekjes met iedere leerling. **Vooraf zwakke lezers hebben misschien meer tijd nodig om erachter te komen welke boeken bij ze passen.**”

“**Sommige leerlingen lezen steeds dezelfde boeken.** Wanneer je ze andere opties geeft, worden ze over die boeken ook enthousiast.”

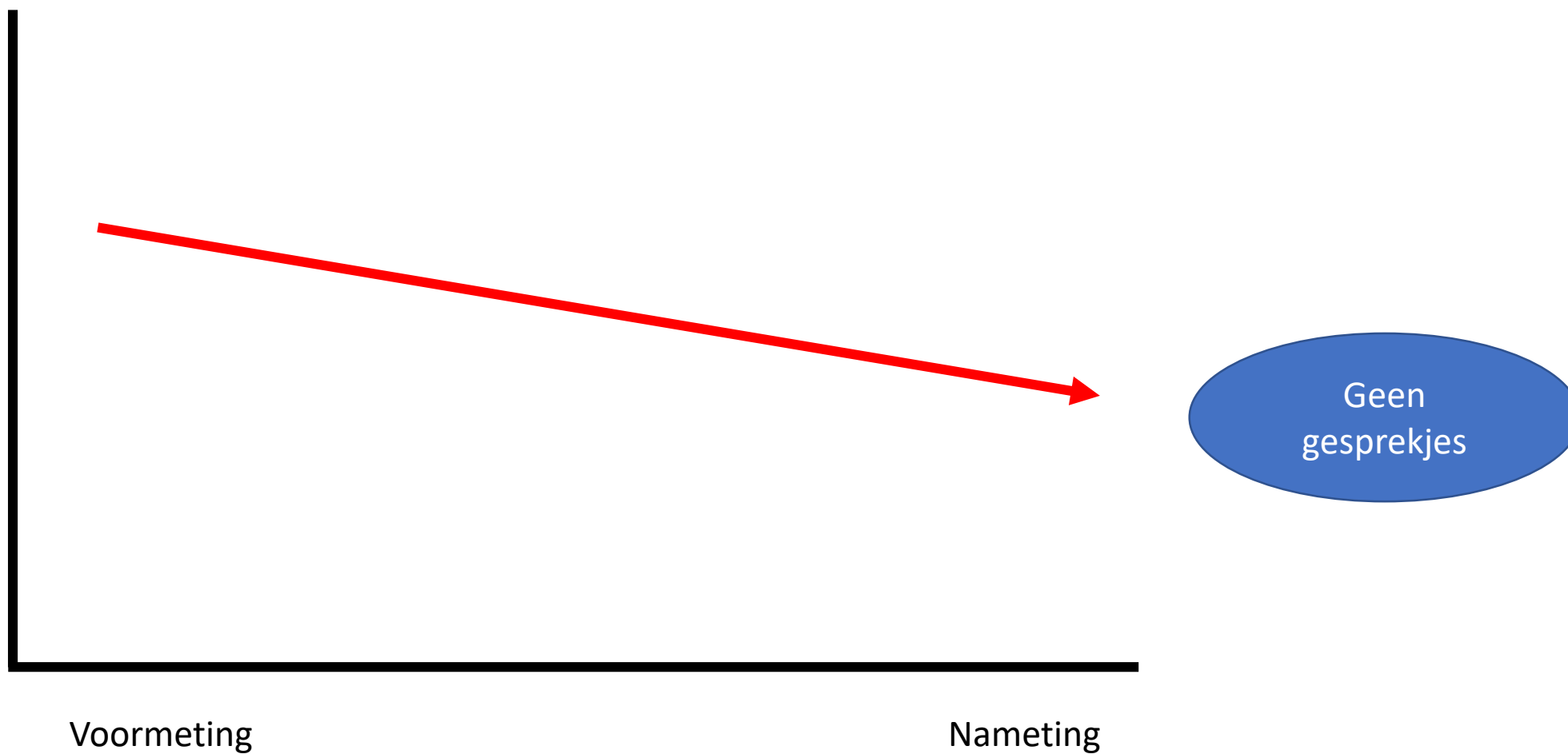
Hulp bij boekenkeuze

	Effect?
Leesmotivatie	Ja
Leesfrequentie	
Leesbegrip	

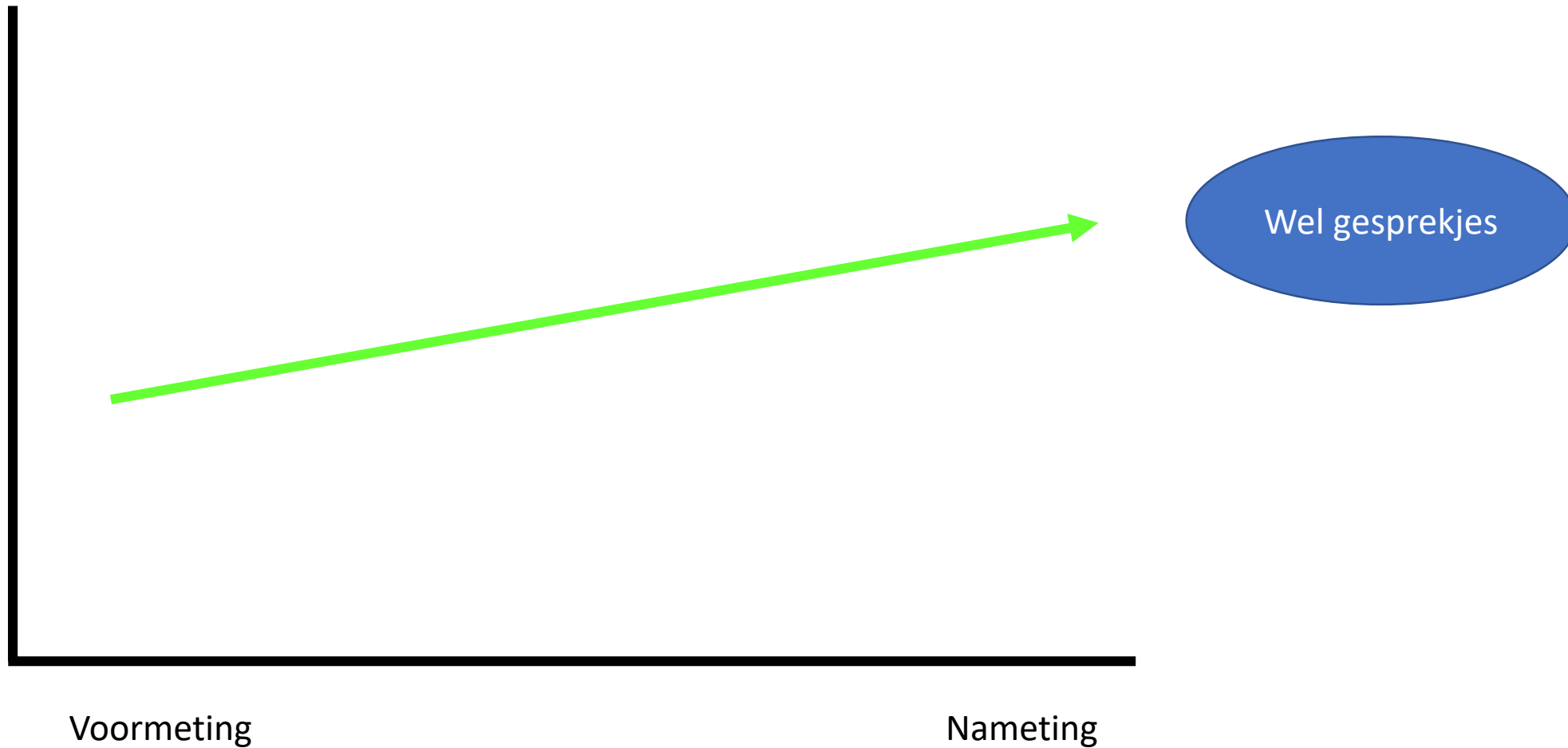
Hulp bij boekenkeuze

Hulp bij boekenkeuze

Hulp bij boekenkeuze

Hulp bij boekenkeuze

	Effect?	
Leesmotivatie	Ja	... maar groter voor meer gemotiveerde leerlingen.
Leesfrequentie	Nee	... maar de tijd was wellicht te kort om veel boeken te lezen.
Leesbegrip	Ja	... maar alleen voor meer leesvaardige leerlingen.

Tussentijdse conclusie

1. Door toepassing van motivatieprincipes kun je als docent de leesmotivatie en leesvaardigheid van je leerlingen bevorderen.
2. Leerling helpen om passende boeken te kiezen helpt, onder meer om de teruggang in leesmotivatie te keren.

Kunnen we leesweerzin wegnemen?

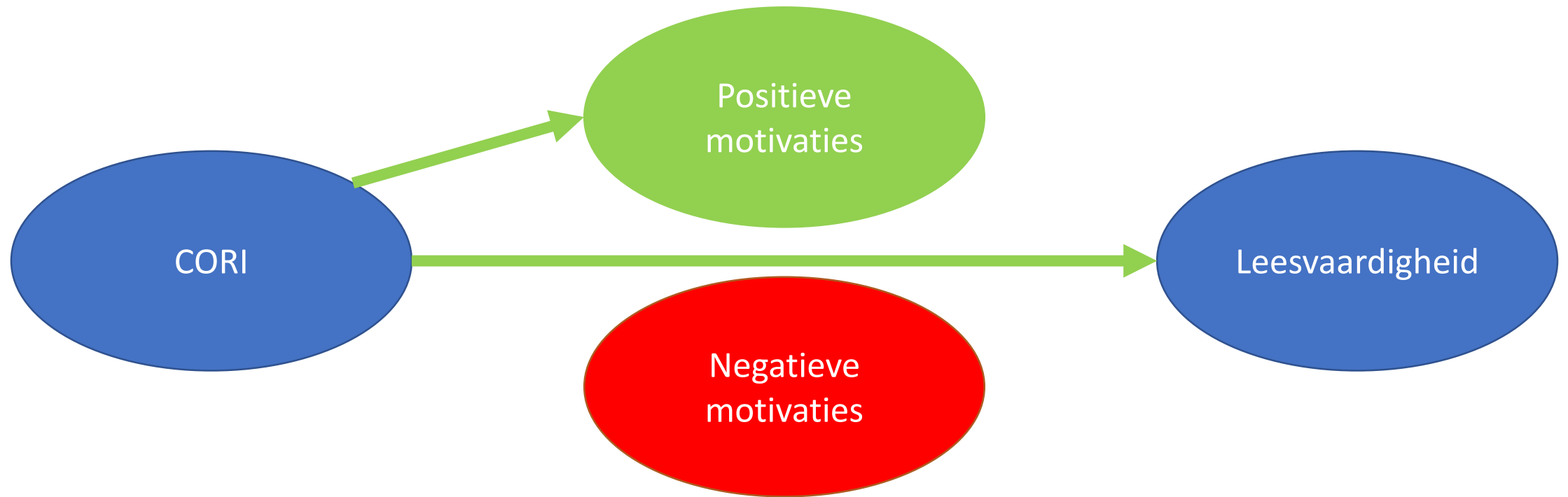

Leesmotivatie bevorderen

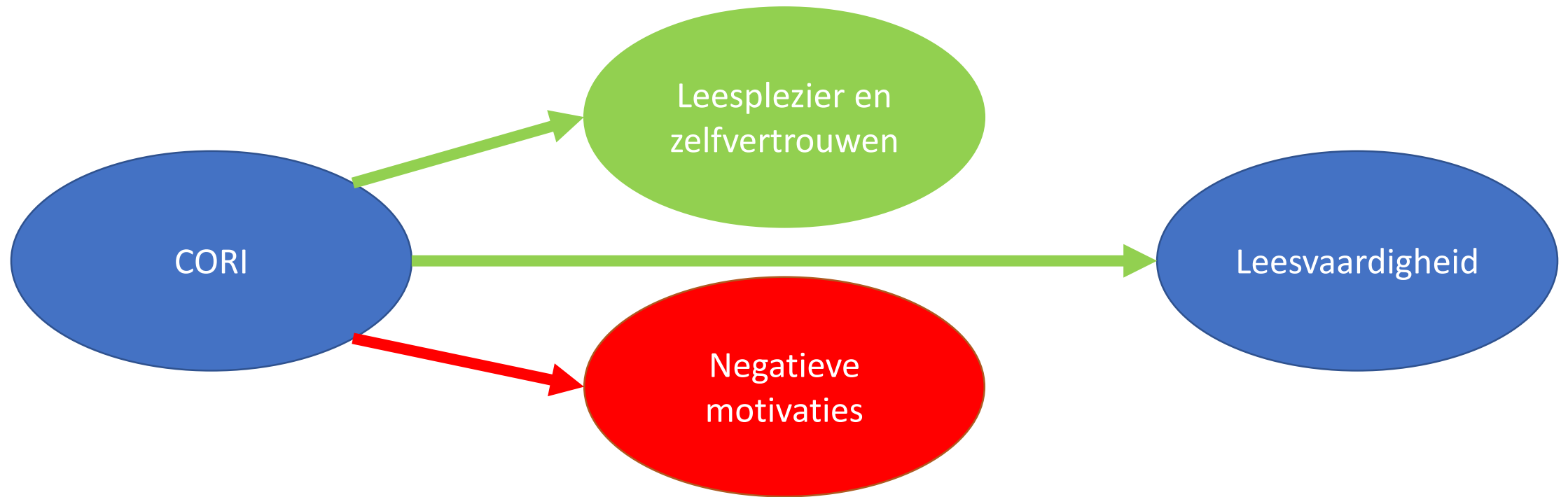
Concept-Oriented Reading Instruction (CORI):

- Combinatie lees- en vakonderwijs.
- Leesstrategie-instructie.
- Verschillende typen motivaties.

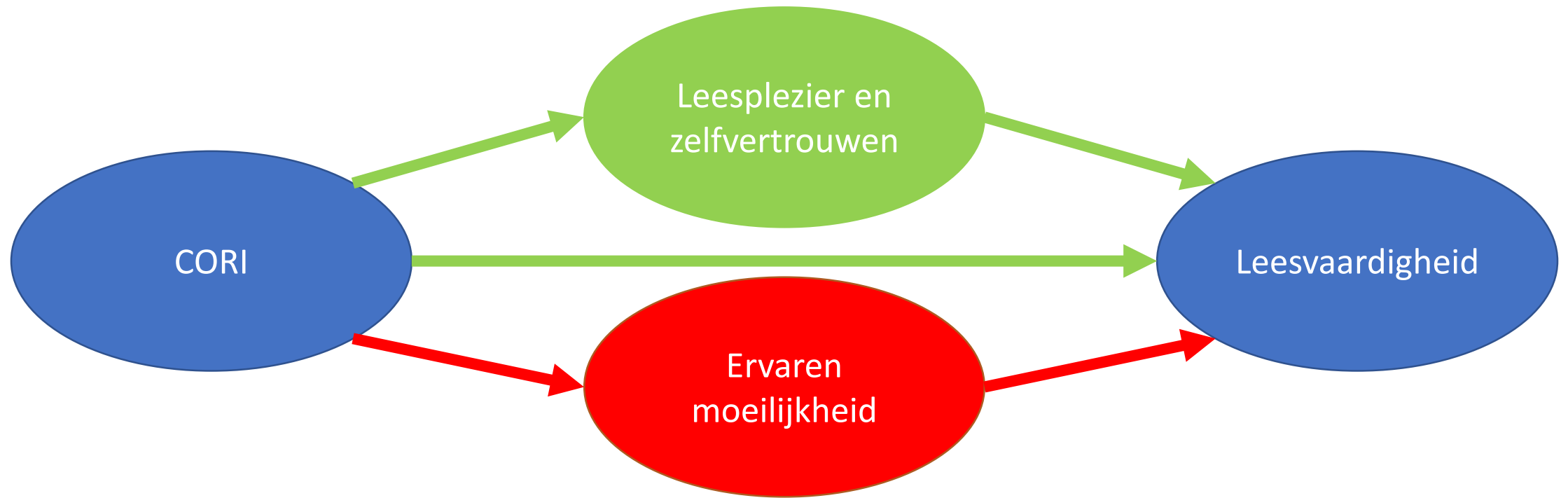
Leesweerstand reduceren

Leesweerstand reduceren

Leesweerstand reduceren

Bedankt voor uw aandacht!
Contact: vansteensel@essb.eur.nl

Effectieve leesbevordering

-> succesfactoren uit onderzoek

-> *evidence informed practice*

Meer leesplezier, meer lezers!

1 OVER LEZEN

2 LEES-INITIATIEVEN

3 LEES-INSPIRATIE

ZOEK OP DEZE SITE

Over lezen

10 RESULTATEN

Over welk thema?

- Alles
- Belang van lezen
- De vijf
- In het atelier
- Leeswereld
- Leescultuur
- Digitalisering
- Leesmotivatie
- Leesplezier
- Meertaligheid
- Voorlezen
- Vroeg beginnen
- Beleid
- Bibliotheek
- Onderwijs
- Thuis
- Kinderopvang

Welk soort informatie?

- Alles
- Reeks
- Nieuws
- Onderzoek
- Opinie
- In de praktijk

LEESPLEZIER | NIEUWS | ONDERZOEK

Vlaamse vijftienjarigen scoren laag op leesvaardigheid en leesplezier

De leesvaardigheid van Vlaamse vijftienjarigen is sterk gedaald, stelt het nieuwe internationale PISA-onderzoek vast. Bovendien noteert Vlaanderen de laagste score op leesplezier: de helft van de Vlaamse vijftienjarigen vindt lezen tijdverlies.

[lees verder →](#)

NIEUWS | ONDERZOEK

Stage lopen of onderzoek voeren bij Iedereen Leest?

Zoek je tijdens je opleiding aan de hogeschool of universiteit nog een stageplek of een onderwerp voor je onderzoek? Iedereen Leest biedt elk jaar studenten de kans op praktijkervaringen of onderzoekswerk. Ontdek welke stages er mogelijk zijn en waarover je zoal onderzoek kan verrichten.

[lees verder →](#)

ONDERWIJS | LEESMOTIVATIE | ONDERZOEK

Reviewstudie belicht leesmotivatie als belangrijk principe voor beter begripend lezen in basisonderwijs

Recent onderzoek belicht vijf basisprincipes voor een betere praktijkwerking op school rond begripend lezen. Een effectieve leesdidactiek heeft best voldoende aandacht voor leesmotivatie, zo luidt het besluit.

[lees verder →](#)

NIEUWS | ONDERZOEK

Win 1000 euro met jouw scriptie over leesbevordering

Schreef jij een masterscriptie over lezen of leesbevordering? Doe dan mee aan de Vlaams-Nederlandse Scriptieprijs Leesbevordering en schrijf 1000 euro op je rekening.

[lees verder →](#)

LEESCULTUUR | ONDERZOEK

Poëzie buiten de bladspiegel: hoe je overal poëzie kan beleven

Je hoeft niet met een boekje in een hoekje te kruipen om gedichten te savoureren. Veel vaker gaat poëzie immers haar boekje te buiten: via een vers op een geboortekaart, een gedicht op een begrafenis, een muurgedicht in het straatbeeld ...

[lees verder →](#)

© Michiel Devijver | Iedereen Leest

1 augustus 2018

Onderzoek pleit voor meer leesplezier op school

Nederlands onderzoek screende meerdere leesprogramma's op school en stelde vast dat scholen waar leesplezier centraal staat, op korte termijn positieve resultaten boeken op de leesmotivatie bij hun leerlingen. En dat heeft dan weer effect op de leesvaardigheid van de kinderen, zo concludeert de studie.

Contact

Simon Bequoye

Kennismedewerker onderzoek,
impact en beleid

Dalende leesmotivatie

Internationale onderzoeken zoals PIRLS en PISA hebben al eerder aan de alarmbel getrokken: [Vlaamse leerlingen halen minder goede resultaten op begrijpend lezen](#) dan vroeger. Het Vlaamse gemiddelde ligt ook beduidend lager dan andere landen. Naast het niveau van leesvaardigheid - goed kunnen lezen - peilden PIRLS en PISA of jongeren nog graag lezen. Opnieuw zijn de resultaten voor Vlaanderen verontrustend: slechts een op vijf Vlaamse kinderen en jongeren ziet lezen als hobby. Bijna de helft van die leerlingen leest enkel als het moet of om informatie op te zoeken.

De vermelde studies leggen een verband tussen beide resultaten: wie graag leest zal een betere taalvaardigheid ontwikkelen. Omgekeerd geldt dat kinderen die zich niet voor lezen interesseren, minder vaak lezen en niet dezelfde groei kennen wat betreft begrijpend lezen. Leesbevordering lijkt dus in eerste instantie kinderen en jongeren plezier laten beleven aan lezen en hen op die manier te motiveren. De Erasmus Universiteit van Rotterdam ging verder in op die leesmotivatie en screende verschillende programma's op scholen.

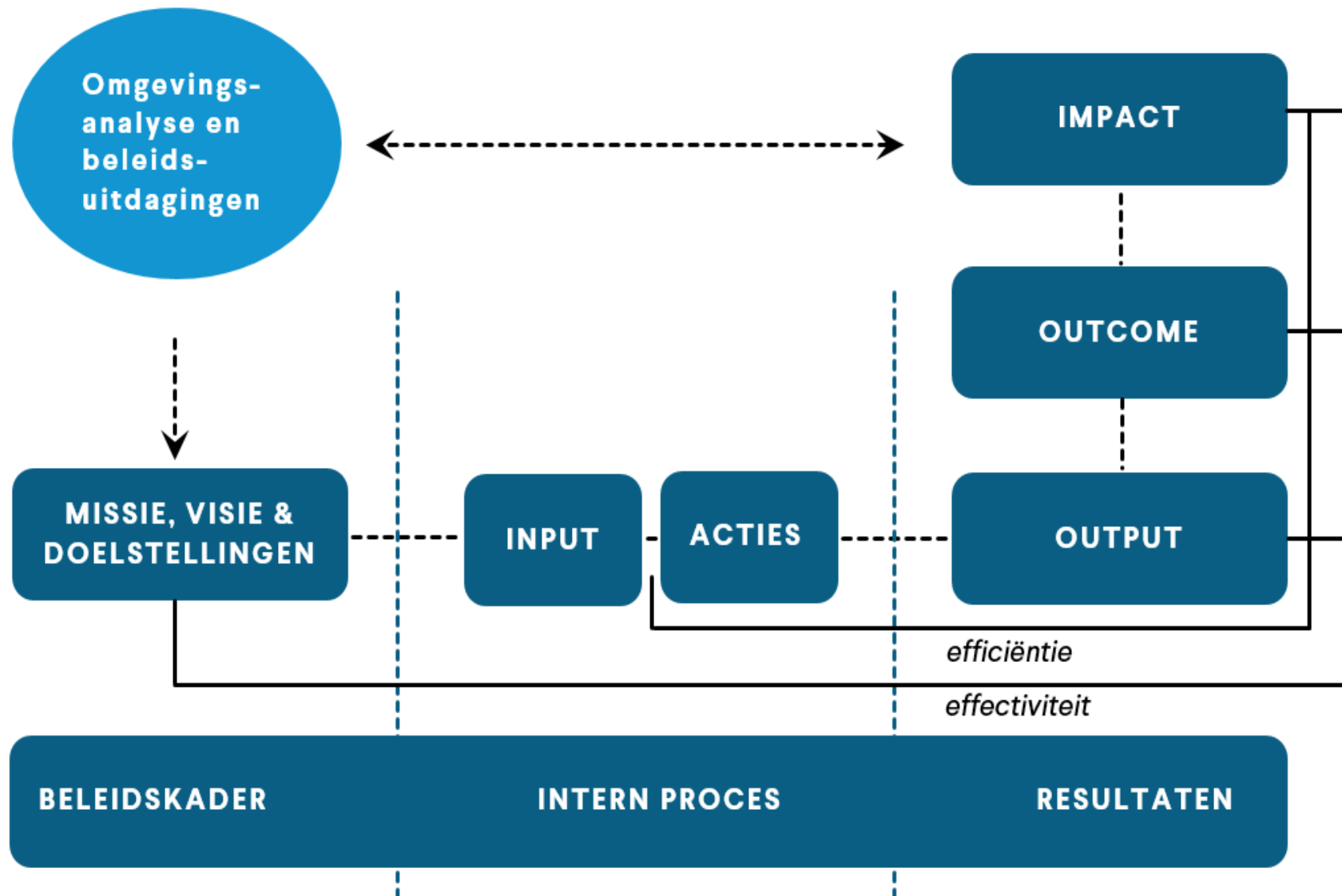
Leesbevordering op metaniveau

Leesbevordering met **impact**

-> **effectiviteit**

-> **monitoring**

Monitoringsplan Iedereen Leest

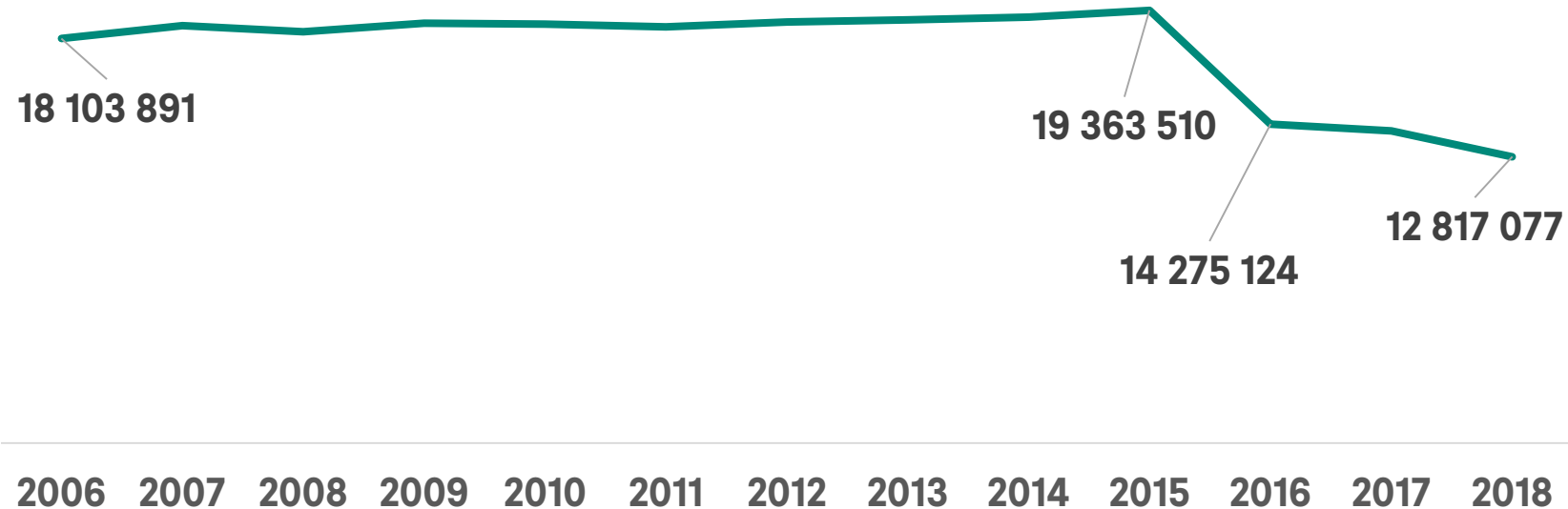
#iedereenleest
Slido.com – code 11022020

Monitoring bij leesbevordering

-> dataverzameling

Bibliotheekbezoek in Vlaanderen

!!! Vanaf 2016 voert 1/3 bibs geen BIOS-gegevens meer in !!!
2018: slechts 57%

www.vvbad.be/nieuws/vlaams-minister-president-verdedigt-bios-registratiesysteem-voor-bibliotheken

#iedereenleest
Slido.com – code 11022020

Monitoring bij leesbevordering

-> dataverzameling

-> *evidence based*

**MICHEL
VANDENBROECK**
– **UGent**

IEDEREEN LEEST-CONFERENTIE
GENT, 11 FEBRUARI 2020

LAAT HET KLETTEREN

UNIVERSITEIT
GENT

Prof. Michel Vandenbroeck

Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek

Universiteit Gent

Michel.Vandenbroeck@UGent.be

IEDEREEN LEEST-CONFERENTIE
GENT, 11 FEBRUARI 2020

1.

Nulmeting
Hoe zit het met
de kwaliteit in
Vlaanderen?

2.

Inspectie
Hoe zit het met
de kwaliteit in
deze locatie?

3. Zelfevaluatie
Hoe zit het met de
kwaliteit in mijn
locatie?

MeMoQ

UNIVERSITEIT
GENT

KU LEUVEN

Oordeel op basis van
afname
wetenschappelijk
instrument in 400
opvanglocaties en op
basis van veelheid
data

4.

Pedagogische
normering
Wat is
uitstekend?
Wat is goed
genoeg?

IEDEREEN LEEST-CONFERENTIE
GENT, 11 FEBRUARI 2020

1.
Nulmeting
Hoe zit het met
de kwaliteit in
Vlaanderen?

2.
Inspectie
Hoe zit het met
de kwaliteit in
deze locatie?

3. Zelfevaluatie
Hoe zit het met de
kwaliteit in mijn
locatie?

Oordeel op basis van
afname
wetenschappelijk
instrument in 400
opvanglocaties en op
basis van veelheid
data

4.
Pedagogische
normering
Wat is
uitstekend?
Wat is goed
genoeg?

Monitoren als kwaliteitsmeting Of als kwaliteitsverbetering?

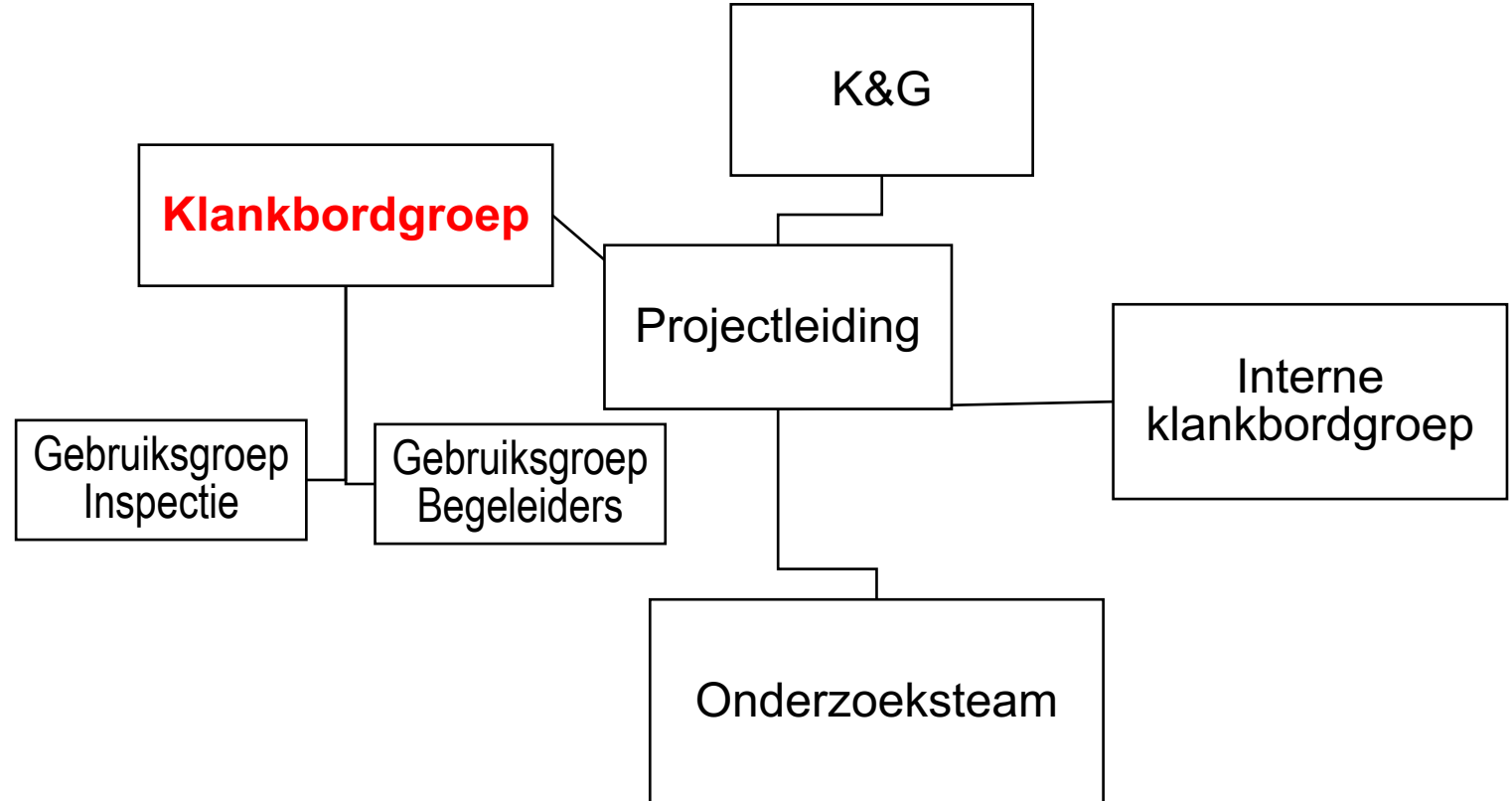
Transparant

Democratisch

Internationale benchmarks of
Lokale verankering?

Proces:

- Stakeholdersgroep
- Gebruikersgroepen

MEMOQ AANBOD

VOORJAARSAANBOD 2020

VCOK heeft een ruim aanbod vormen.
Veel daarvan gaan dieper in op de inhoud van de verschillende dimensies van het zelfevaluatie-instrument MeMoQ. Tijdens onze vormen laten we jou reflecteren over het optimaliseren van de kwaliteit van je eigen werking.

Maak kennis met ons volledige aanbod op www.vcok.be

1. Nulmeting
Hoe zit het met de kwaliteit in Vlaanderen?

2. Inspectie
Hoe zit het met de kwaliteit in deze locatie?

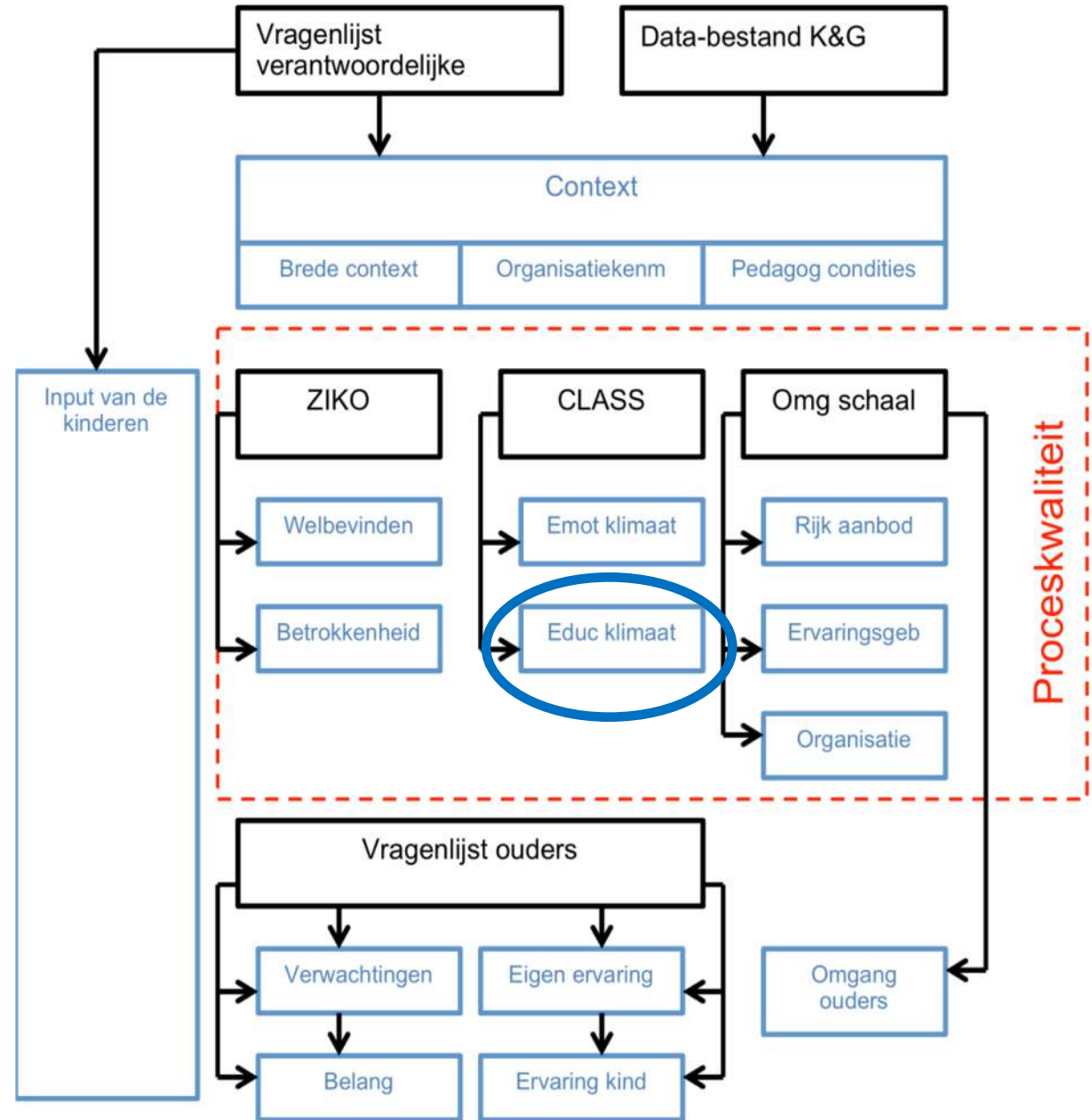
3. Zelfevaluatie
Hoe zit het met de kwaliteit in mijn locatie?

Implementatie via pedagogische coaches et al

Zorginspectie (transparantie)

4. Pedagogische normering
Wat is uitstekend?
Wat is goed genoeg?

IEDEREEN LEEST-CONFERENTIE
GENT, 11 FEBRUARI 2020

400 leefgroepen
684 cycli bij baby's
919 cycli bij peuters

EDUCATIEVE ONDERSTEUNING =

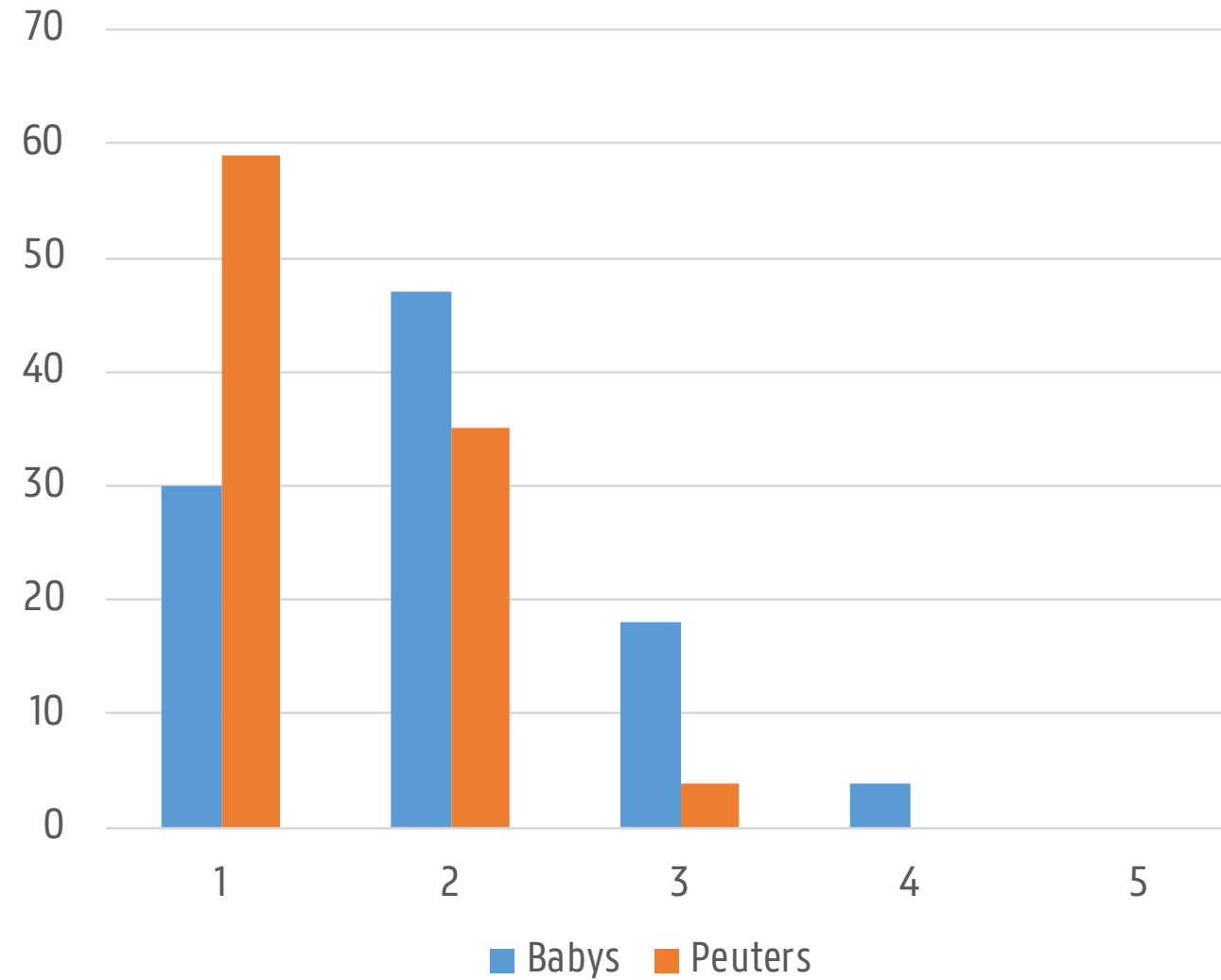
- Faciliteren van exploratie
- Kwaliteit van feedback
- Taalondersteuning
 - Communicatie ondersteuning
 - Communicatie uitbreiding

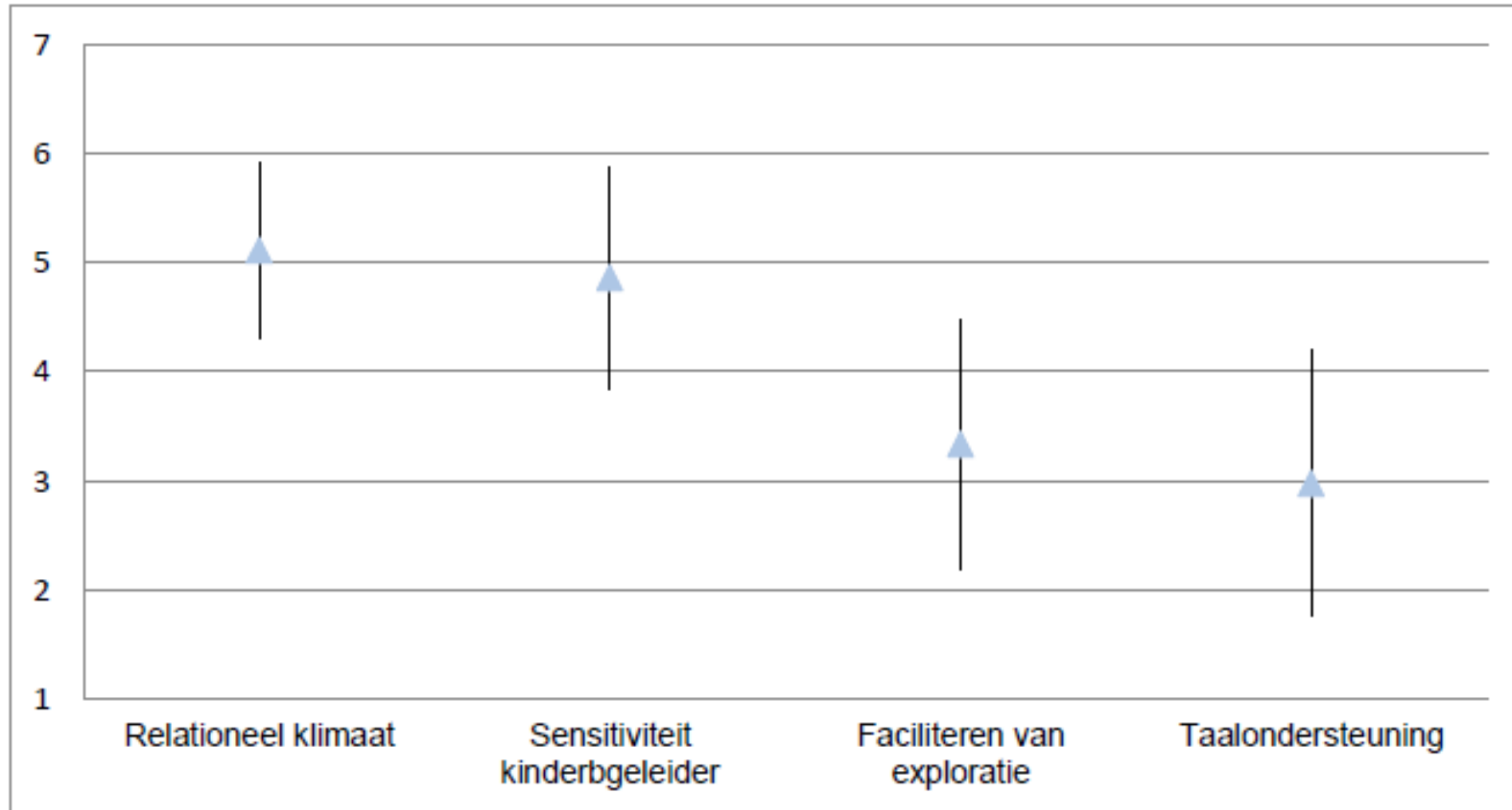
400 leefgroepen
684 cycli bij baby's
919 cycli bij peuters

EDUCATIEVE ONDERSTEUNING =

- Faciliteren van exploratie
- Kwaliteit van feedback
- Taalondersteuning
 - Communicatie ondersteuning
 - Communicatie uitbreiding

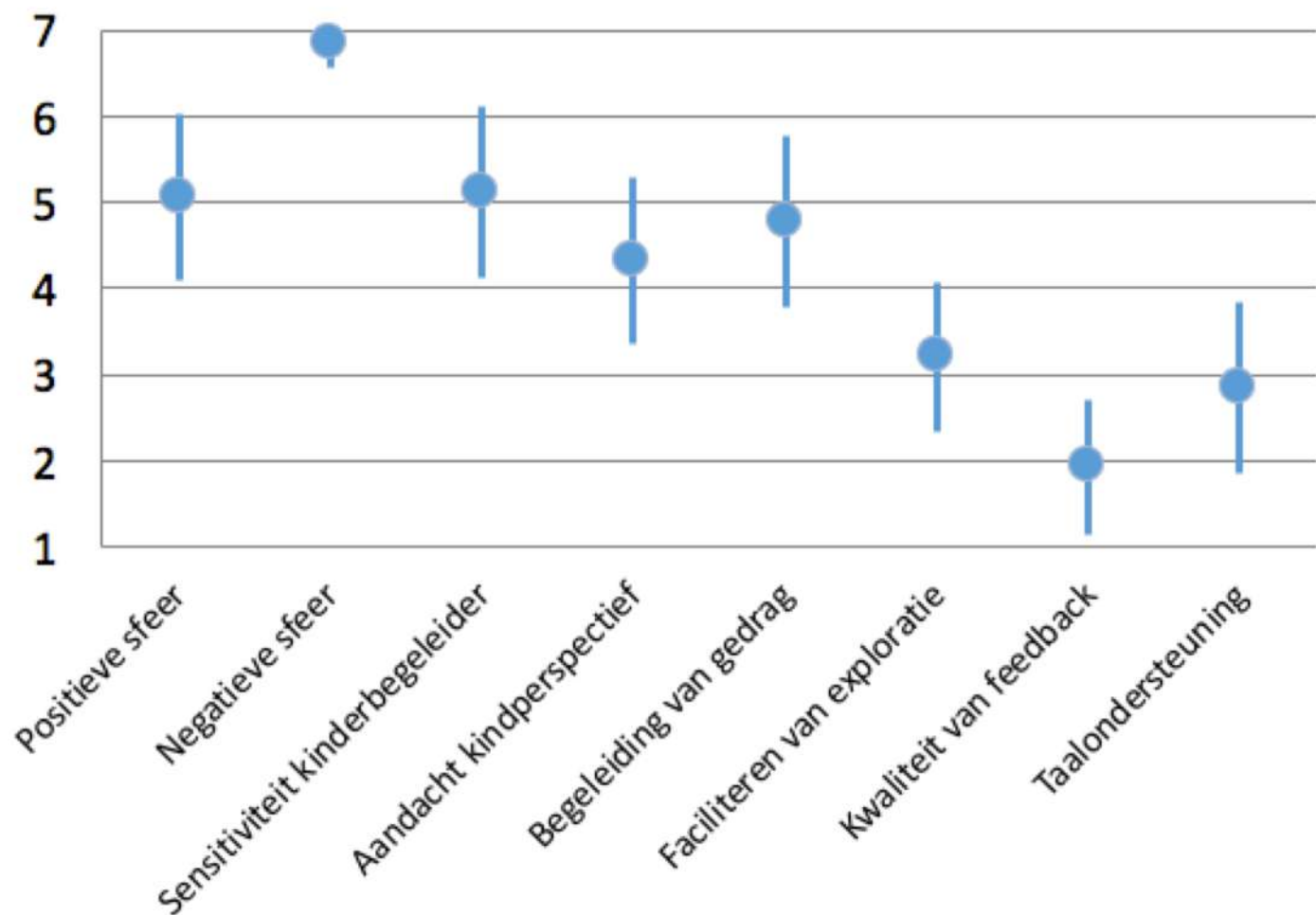

BABY'S

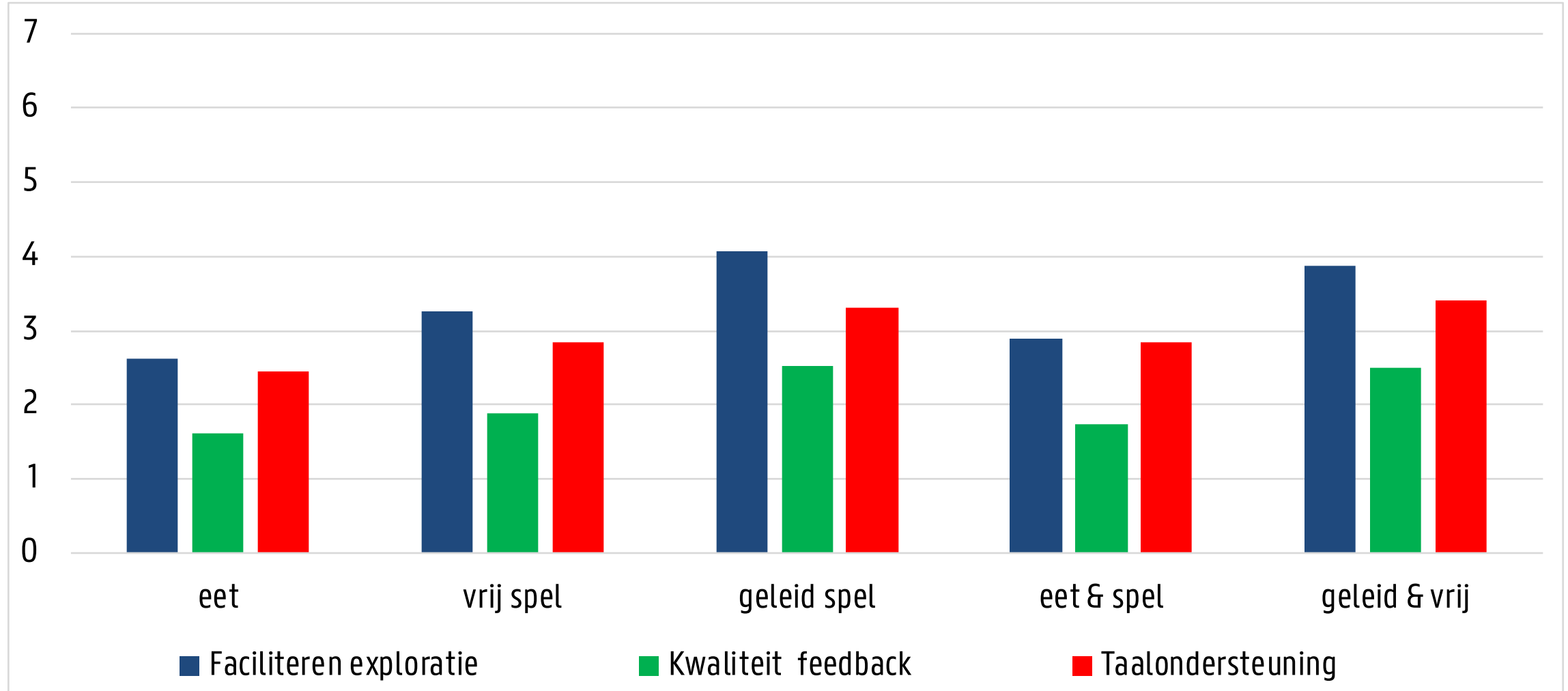

▲ gemiddelde / mean; I standaardafwijking afwijkend van mean¹⁹

PEUTERS

PER SOORT ACTIVITEIT (PEUTERS)

IEDEREEN LEEST-CONFERENTIE
GENT, 11 FEBRUARI 2020

TAALACHTERSTAND OF
 TAALACHTERSTELLING ?

Tabel 19. Multilevel analyse voor CLASS Toddler (244 locaties, 943 CLASS cy/ci)

Toddler groepen	Emotionele ondersteuning			Educatieve ondersteuning		
	B	SE B	β	B	SE B	β
Cyclus niveau						
Vrij spel	-.11	.04	-.12**	-.38	.05	-.35***
Eten	-.31	.04	-.30***	-.70	.05	-.56***
R^2	.06***			.22***		
Groepsniveau						
Type opvang	-.13	.11	-.12	-.17	.11	-.17
Subsidietrapp	-.08	.08	-.07	-.15	.08	-.15+
Adult child ratio	-.06	.02	-.22**	-.04	.02	-.14+
Grootte van opvanglocatie	-.00	.00	-.11	.00	.00	.12
Groeps grootte	-.02	.01	-.20+	-.02	.01	-.20+
Aantal gezichten	.04	.03	.13	.02	.03	.08
Pedagogische ondersteuning	.04	.06	.05	.06	.07	.08
Sociaal diploma	.06	.09	.05	.01	.10	.01
Hoger diploma	.11	.10	.08	.12	.11	.10
Aantal jaar ervaring setting	.00	.01	.03	.00	.01	.02
Kinderen met andere thuistaal	-.08	.04	-.18*	-.09	.03	-.21**
Diversiteit aan ervaringsgebieden	.10	.04	.19*	.11	.03	.24***
R^2	.24***			.21***		
Toevoeging 1						
Onthaalouderacademie	.03	.10	.07	.09	.12	.07
R^2	.24			.22		
Toevoeging 2						
PJK	.51	.30	.11+	.21	.17	.05
R^2	.25***			.21***		

IEDEREEN LEEST-CONFERENTIE
GENT, 11 FEBRUARI 2020

TAALACHTERSTAND OF
TAALACHTERSTELLING ?

VAKGROEP SOCIAAL WERK
EN SOCIALE PEDAGOGIEK

steunpunt
diversiteit
& leren

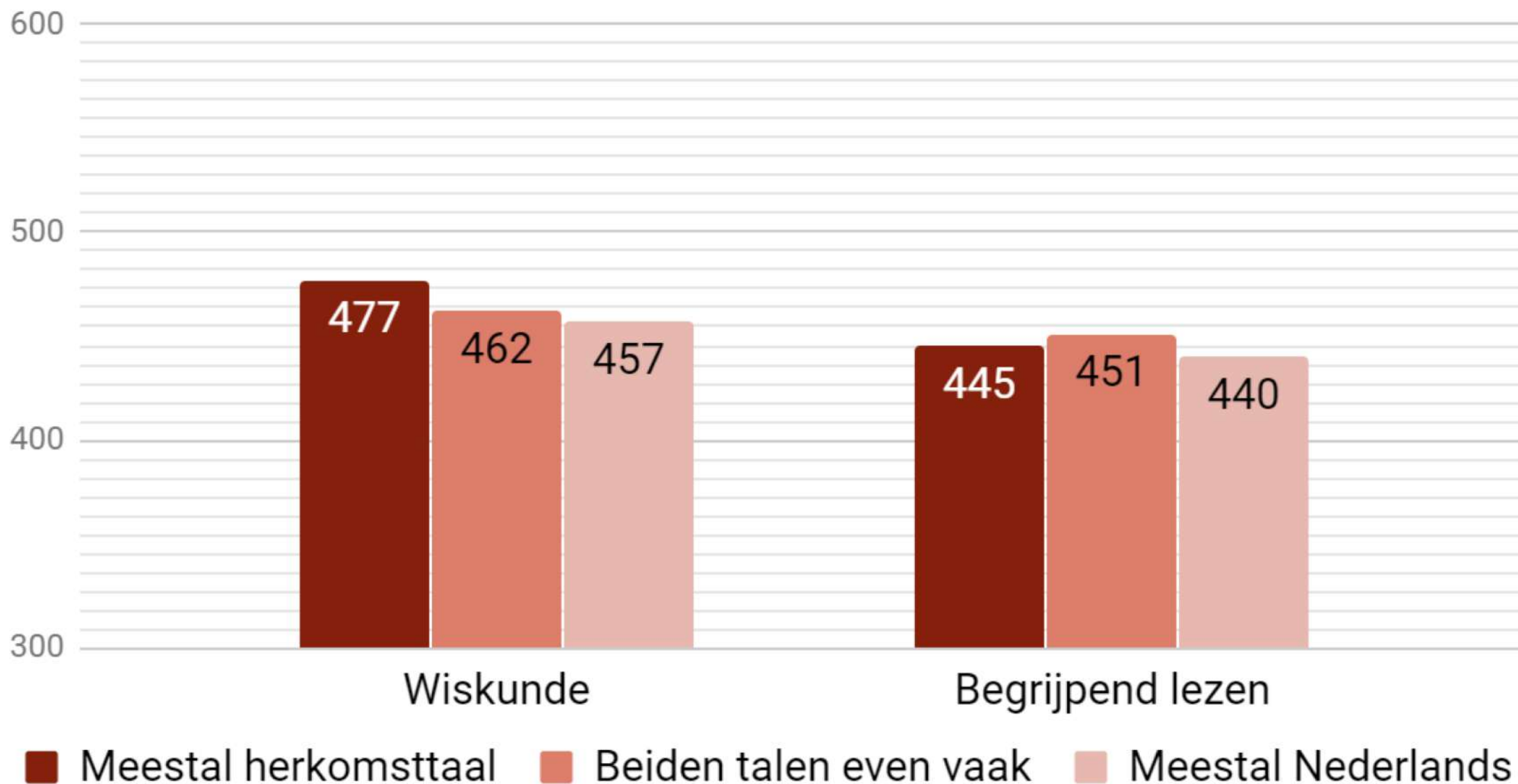

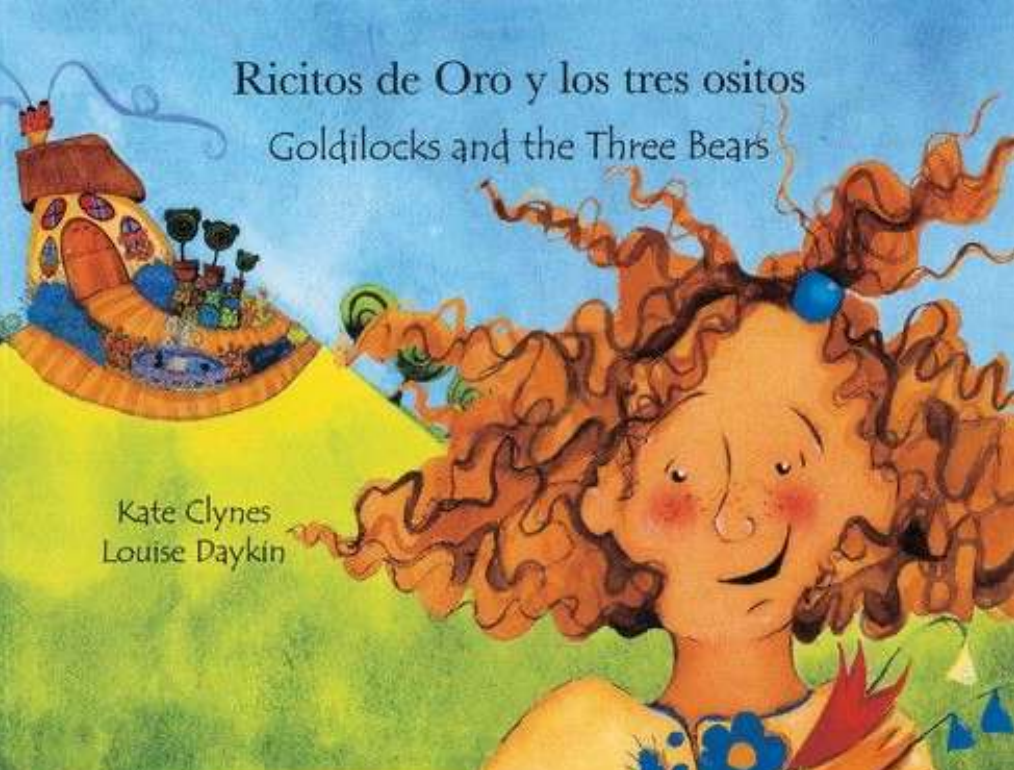
DE OVERGANG
NAAR DE KLEUTERSCHOOL
VOOR KINDEREN UIT
GEZINNEN IN ARMOEDE

Brecht Peleman, Michel Vandenbroeck
& Piet Van Avermaet

UNIVERSITEIT
GENT

Prestaties volgens taalgebruik met moeder bij anderstalige leerlingen (PISA 2018 data; N = 723)

Ricitos de Oro y los tres ositos
Goldilocks and the Three Bears

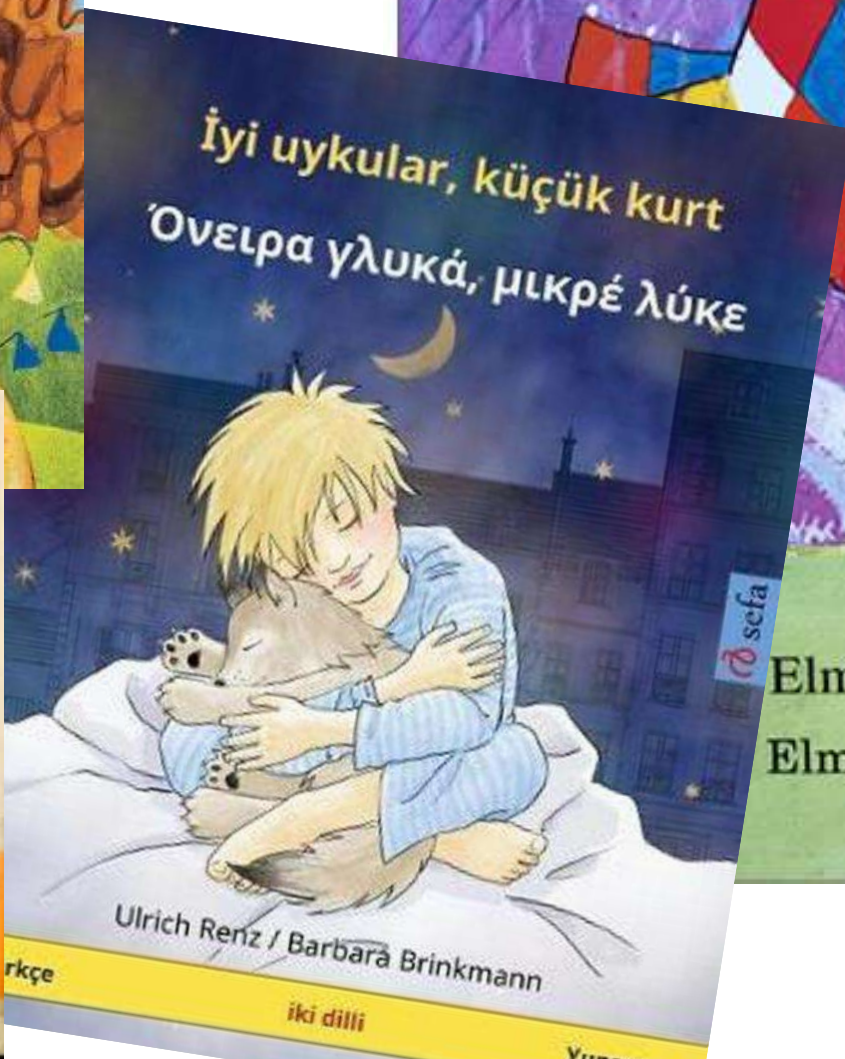
Kate Clynes
Louise Daykin

السبزوغة (اليربقة)
الجائعة كثيرا

تأليف ورسومات: إريك كارل
ترجمة: خورشيد طبري
تصميم اللغوي والتنقيح: د. بشارة مرجية

حقوق الترجمة العربية لهذا النص محفوظة.
مركز ادب الاطفال العربي في اسرائيل
القائم في مركز الارشاد للمكتبات العامة في اسرائيل
بدعم وزارة العلوم والثقافة والرياضة
مجلس فعال هيباس للثقافة والفنون
سفرات بو علم

İyi uykular, küçük kurt
Όνειρα γλυκά, μικρέ λύκε

Ulrich Renz / Barbara Brinkmann

iki dilli

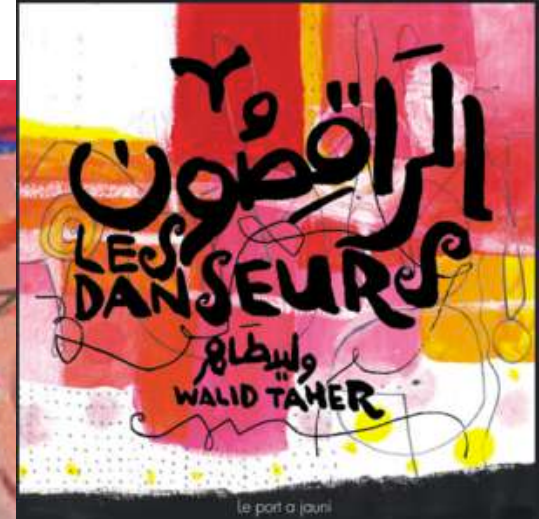
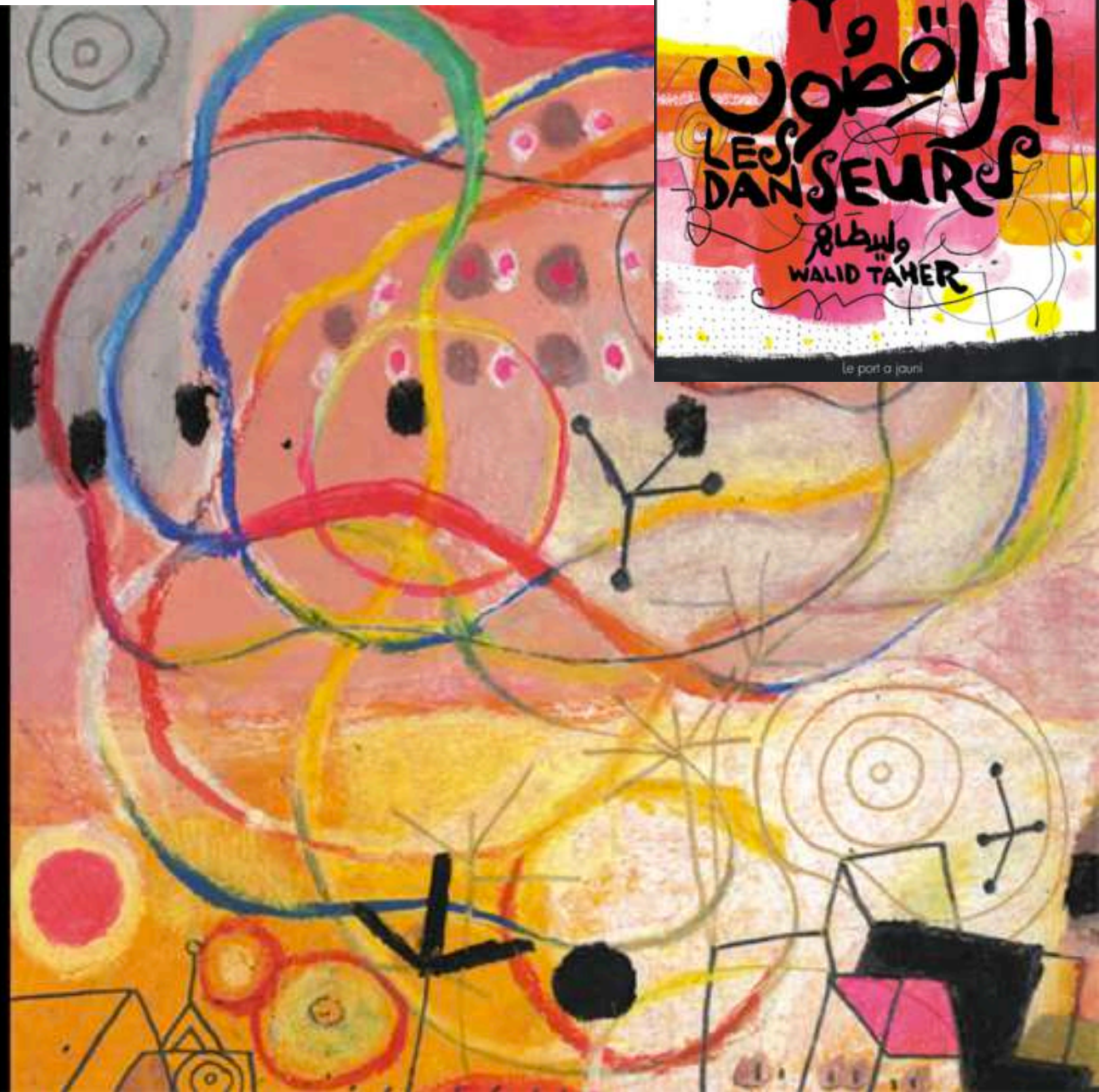
Elmer chơi ngoài mưa.
Elmer plays in the rain.

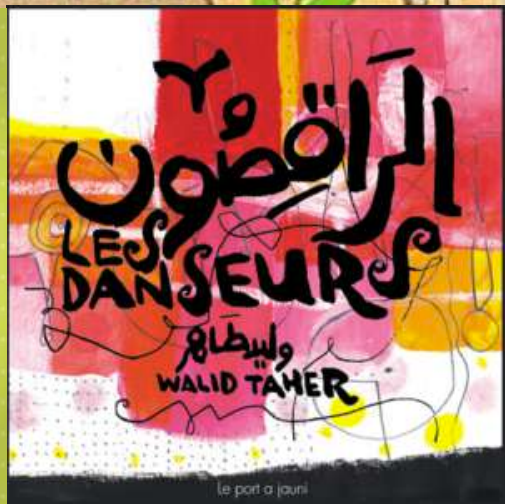
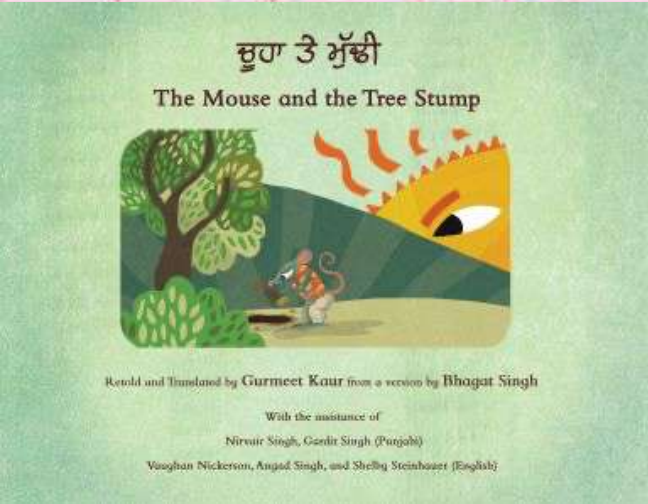
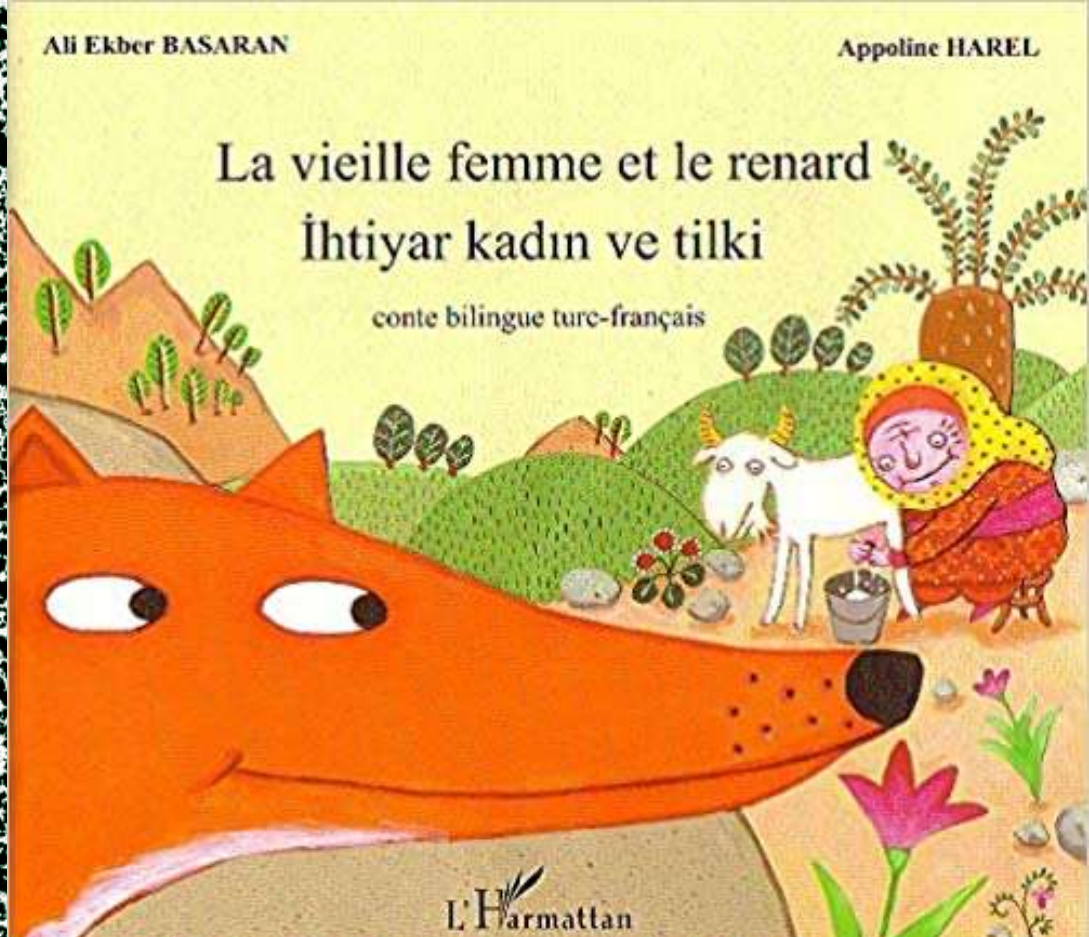
sefa

Ouvre-toi au vent
n'arrête pas ta danse,
peut-être un jour
deviendras-tu
toi-même
le vent.

فَتَكُونُ مِنَ الرَّاغِقِينَ
وَيَكُونُ مِنَ الرَّاغِقِينَ
وَيَكُونُ مِنَ الرَّاغِقِينَ
وَيَكُونُ مِنَ الرَّاغِقِينَ

IEDEREEN LEEST-CONFERENTIE
GENT, 11 FEBRUARI 2020

LAAT HET KLETTEREN
EN LAAT HET DEINEN

UNIVERSITEIT
GENT

Prof. Michel Vandenbroeck

Vakgroep Sociaal Werk en Sociale Pedagogiek

Universiteit Gent

Michel.Vandenbroeck@UGent.be

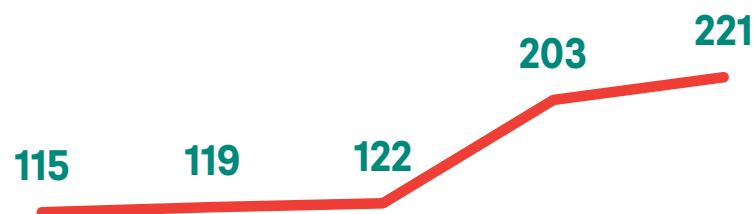

Leesbevordering met impact

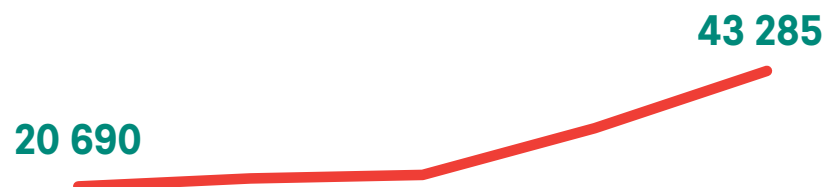
– engagement
Iedereen Leest

Boekstart met **impact**

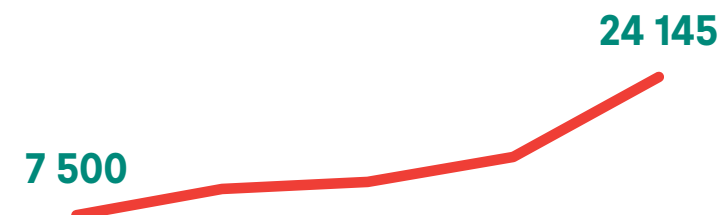
Aantal Boekstart-gemeenten
2015-2019

Baby's die een pakket ontvingen
2015-2019

Peuters die een pakket
ontvingen
2015-2019

Scholen met impact

Home > Over lezen > In de praktijk

© Michiel Devijver | Iedereen Leest

Contact

Tania Van Acker

Kennismedewerker vroege
geletterdheid, inclusie en onderwijs

ONDERWIJS | BELEID | LEESPLEZIER

14 november 2018

In zeven stappen naar een leesplezierbeleid op school

Scholen die leesplezier een vaste plek geven in hun lees- of taalbeleid, profileren zich als leesambassadeur. Een schoolbrede en grondige aanpak brengt bovendien meer zoden aan de dijk, maar vergt wel enige zorg en tijd. Met een stappenplan onder de arm kan een school doordacht te werk gaan.

Vlaamse en internationale onderzoeken wijzen op [het belang van leesmotivatie in het onderwijs](#): kinderen die graag lezen, hebben meer kans om leesvaardiger te zijn. Als scholen die leesmotivatie willen stimuleren, moet leesplezier over de hele schoolwerking een aandachtspunt zijn. Een [lees- of taalbeleid dat investeert in leesplezier](#), creëert een draagvlak om op lange termijn werk te maken van kinderen en jongeren die graag en goed kunnen lezen. Volgende stappen helpen scholen alvast op weg.

1. Verzamel betrokken partijen

Een leesbeleid uitwerken mag niet de taak zijn van één persoon. Stel een kernteam samen met geëngageerde personen die werk willen maken van een leesbeleid: leerkrachten, zorgcoördinatoren, directieleden ... Dat team is verantwoordelijk

#iedereenleest

Slido.com – code 11022020

Scholen met impact

CHECKLIST VOOR EEN LEES(PLEZIER)BELEID

Iedereen Leest schuift leesplezier naar voor als basis van een effectief leesbeleid. Hieronder staan verschillende aspecten die inspiratie bieden om de huidige situatie rond lezen, leesmotivatie en leesplezier op de eigen school te analyseren. Na het in kaart brengen van de beginsituatie kan de lijst ook als basis dienen om een leesbeleidsplan schoolbreed uit werken, op te volgen en te evalueren.

Leerlingen centraal!

Zijn leerlingen gemotiveerd om te lezen? Behalen de meeste leerlingen het verwachte leesniveau?

Leesplezier is een belangrijke hefboom voor leesbevordering. Het helpt leerlingen meer en beter te lezen.

Stel jezelf dus bij elke check ook de vraag wat het effect ervan is op de leerlingen.

Werken aan leesplezier doe je immers in eerste instantie voor hen.

Thema	Checklist	Ja	Nee	Opmerkingen
Beleidsmatig	Is er een leerlijn of leesbeleid vanaf de kleuterschool voor lezen met doelstellingen rond leesplezier en leesmotivatie?			
	Is er een coördinator of kernteam voor het leesbeleid?			
	Is er vrijgestelde tijd voor het leesbeleid?			
	Is er budget voor het leesbeleid? (boeken, leeshoek, navorming ...)			
	Wordt het leesbeleid systematisch geëvalueerd?			
	Is lezen een vast agendapunt op het personeelsoverleg?			
	- Is er binnen de gebruikte taal- en leesmethode(s) voldoende aandacht voor leesplezier en leesmotivatie? - Wordt er gewerkt rond lezen buiten de taal- en leesmethode(s)? Worden leerlingen betrokken bij het leesbeleid?			
Leerkrachten als leescoach	Is er voldoende tijd voor (voor)lezen?			
	- Wordt er dagelijks voorgelezen?			

	- Is er dagelijks ruimte voor vrij lezen en leest de leerkracht mee?
	Praten leerkrachten op een positieve, enthousiasmerende manier over lezen tegen elkaar en tegen de leerlingen?
	Stimuleren leerkrachten leerlingen om in hun vrije tijd te lezen?
	Kennen leerkrachten de leesvoorkeuren van hun leerlingen?
	Ondersteunen leerkrachten leerlingen in hun boekenkeuze?
	Zijn er klasgesprekken rond lezen en/of boeken?
	Worden leerkrachten intern ondersteund rond het leesbeleid op klasniveau (bv. door coördinator, boekenjuf/-meester, kernteam ...)?
	Volgen leerkrachten navormingen rond lezen?
	Gebruiken leerkrachten diverse werkvormen om lezen te stimuleren?
Leesbevorderings-activiteiten	Zijn er klasoverstijgende activiteiten rond lezen en leesplezier?
	Neemt de school deel aan campagnes zoals Jeugdboekenmaand of Voorleesweek?
	Neemt de school deel aan de Kinder- en Jeugdjury?
	Neemt de school deel aan Kwartiermakers?
	Neemt de school mee aan List?
	Nodigt de school soms een auteur of illustrator uit op school?
Boekenaanbod	Is er een schoolbibliotheek?
	Zijn er boeken aanwezig in elke klas?
	Is het boekenaanbod op school divers qua leeftijd, genre en thema?
	Is er aandacht voor boeken in andere talen?
	Hoe vaak worden titels aangevuld?
	Kunnen leerlingen (klas)boeken meenemen naar huis?
	Mogen leerlingen zelf kiezen welke boeken ze lezen?
	Worden nieuwe boeken op een actieve manier geïntroduceerd bij leerlingen?

www.iedereenleest.be/over-lezen/de-praktijk/zeven-stappen-naar-een-leesplezierbeleid-op-school

#iedereenleest
Slido.com – code 11022020